

Ceny prenumeraty:
we Lwowie

bez doręczenia do do-
mu miesięcznie . . . zł. 6
z dostawą do domu . . . zł. 6
na prowincji
z przesyłką poczt. . . zł. 6
za granicą . . . zł. 9

Numer pojedynczy we
Lwowie i na prowincji:

25 gr.

wychodzi codziennie rano

Słowo Polskie

Ceny ogłoszeń.

Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 50, w nadesłanym i w nek. gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 20, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.--, Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsca 25 proc. Zagrani-
czne: 50 proc. drożej

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Listy w sprawach przedpłaty, odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegr.: Słowo Polskie, Lwów. — Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Lwów, ul. Zimorowicza 15. — Nr. Konta w P. K. O. 150.650. — Telef. Redakcji 27 i 7102, międzymiastowy 27. — Telef. Admin. 14-27. — Telef. Drukarni 14-27.

Dzieło narodu pracującego w wolnem Państwie.

Przeżywa dziś Polska cała jeden z najradośniejszych i najpamiętniejszych dni od chwili odrodzenia swego życia państwowego.

Powszechna Wystawa Krajowa, którą dziś rano w Poznaniu, reprezentujący Majestat Państwa. Prezydent Rzeczypospolitej otworzy — jest z jednej strony najwspanialszym bilansem pracy Polski Odrodzonej w pierwszym tego odrodzenia dziesięcioleciu, z drugiej zaś najszcześliwszym otwarciem, najtrafniej potrzebom Państwa w dobie obecnej odpowiadającą inauguracją nowego okresu rozwoju Rzeczypospolitej ku wielkości i przeznaczeniom dziejowym.

Dzięki umiejętnej od szeregu lat propagandzie, znany jest dostatecznie ogrom tej potężnej manifestacji gospodarczej, rozmachem dorównującej nieledwie światowej wystawie Imperium Brytyjskiego w Wembley z lat 1924—25, znanym jest charakter i cel Powszechnej Wystawy Krajowej. Gigantyczne dzieło, budowane a zwłaszcza wykańczane wśród trudnych warunków — dać ma rodakom i światu całemu świadectwo twórczej pracy i żywotności narodu w wolnem Państwie.

Zorganizować ma słabe jeszcze na ogół wśród nas samych samopoczucie naszych zdolności i możliwości gospodarczych, kształtować wyobraźnię i myśl narodu — wytwórcy, otworzyć nowe, nieznane a może nawet niewyczuwane dotychczas horyzonty dla naszej energii produkcyjnej.

Wskazać ma światu całemu, że naród polski, zahamowany przez wrogie siły przez półtora wieku w swoim rozwoju gospodarczym, niewszedł z chwili odzyskania wolności mimo najgorszych przeciwności losu, jako karta niezapisana do grona państwowych narodów europejskich, ale, że wystarczyło kilka lat bytu niepodległego, aby stanął z tamtymi w jednym szeregu, równy a nawet przewyższający niektóre inne, także przedwojenne państwa, wynikami swojej twórczej pracy. Dać ma świadectwo tej głębokiej prawdzie, że naród ma prawo być tylko jako państwo, jeśli ma się normalnie i zdrowo rozwijać nie tylko ku własnemu, ale i innych społeczeństw pożytkowi. Ma stwierdzić, jak oczywiście słusznym był wyrok historii, zwracający Polsce zagrabione życie państwowe, jak dalece Polska niepodległa już po dziesięciu latach usprawiedliwiła rację tego wyroku swoją pracą i twórczością. Dowieść ma wreszcie światu, jak śmiesznie — niepoważne są urojenia wrogiej nam propagandy o prześlaciowości dziejowej niepodległego Państwa Polskiego, jak gruntownie mylne są ciągle szerzone o nas opinie, iż pozwolimy z siebie uczynić bezwłasnowolny przedmiot kolonij, eksploatowaną przez obce imperjalizmy gospodarcze.

Ta potężna afirmacja naszej woli do życia nie może się skończyć i nie skończy się oczywiście z trwaniem Wystawy Poznańskiej. Wystawa ta spowoduje głęboko sięgające skutki trwałe

dla dalszego rozwoju naszego życia gospodarczego. Wielomilionowy przepływ zwiedzających Wystawę przyczyni się waleń do skonsolidowania naszej świadomości gospodarczej, stanie się dalszym etapem w nieustępliwym walce o pełną niepodległość gospodarczą, stanowiącą obok przebudowy

ustroju najistotniejszy, najważniejszy cel wysiłków narodu polskiego w wolnem Państwie w nowym dziesięcioleciu.

Powszechna Wystawa Krajowa mówi Polsce całą i mówi światu całemu, że żyjemy coraz pełniejszym, bogatszym, coraz bardziej twórczym ży-

ciem, że żyć chcemy, umiemy i będziemy, że życia tego, jedynie godnego wielkiego Narodu, bronimy pracą świadomą, pełną poczucia dziejowej odpowiedzialności, i że niema takiej siły, która by zdolna była życie to nam odebrać. (i. -.)

=○=

P Prezydent i członkowie Rządu w Poznaniu.

Otwarcie pierwszego pawilonu na Powsz. Wystawie Krajowej.

Warszawa, 15 maja. (G.) W czwartek 16 bm. o godz. 10 rano odbędzie się w Poznaniu oficjalne otwarcie Powszechnej Wystawy Krajowej.

Aktu tego dokona w sposób uroczysty p. Prezydent Rzpltej prof. Mościcki, w otoczeniu członków Rządu, kor-

pusu dyplomatycznego, przedstawicieli wojskowości, organizacji społecznych całego kraju, sfer przemysłowych, prezydium Wystawy i td.

Otwarcie Wystawy przez p. Prezydenta nastąpi o godz. 9.50.

MIN. BOERNER DOKONUJE OTWARCIA PAWILONU POCZTOWEGO.

Poznań, 15 maja. (PAT.) Dziś rano przybył do Poznania minister poczt i telegrafów inż. Boerner w towarzystwie wicemin. Dobrowolskiego, dyrektora dep. Frączkowskiego oraz szeregu wyższych urzędników ministerstwa.

O godzinie 9 rano p. Minister dokonał otwarcie Pawilonu Ministerstwa Poczt i Telegrafów na Powszechnej Wystawie Krajowej. Pawilon ten jest już całkowicie ukończony i od kilku dni czynny jest w nim urząd pocztowy i telegraficzny. W otwarciu oprócz Ministra i jego otoczenia wziął udział minister Bertoni, wojewoda Dunin-Borkowski, prezes Dyrekcji poczt i tel. Kaźmierski, wiceprezes inż. Dębicki, przedstawiciele PWK. oraz liczne gro-

no urzędników poczt i telegrafów. — W hallu pawilonu prezes Dyrekcji Kaźmierski wygłosił przemówienie, w którym między innymi wyraził wdzięczność za pomoc przy budowie pawilonu.

W odpowiedzi minister Boerner podkreślił, że jakkolwiek Wystawa Powszechna zostanie dopiero jutro uroczystie przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej otwarta, to jednak poczta uważa, że już w przeddzień oficjalnego otwarcia wystawy powinna uruchomić swój pawilon. Poczta bowiem uważa się za resort, który już dziś powinien roznieść tę radosną wieść po całej Polsce.

WYJAZD P. PREZYDENTA RZPLTEJ I MIN. KWIATKOWSKIEGO DO POZNANIA.

Warszawa, 15 maja. (PAT.) Dziś o godzinie 12 w południe pociągiem specjalnym wyjechał do Poznania p. Prezydent Rzeczypospolitej. P. Prezydentowi towarzyszą w podróży: p. Mościcki

ka, pierwszy wicemin. spraw wojskowych gen. Konarzewski, córka p. Zwiastocka, syn radca Michał Mościcki, szef kancelarii cywilnej dr. Lisiewicz, szef gabinetu wojskowego pułk. Gło-

gowski oraz przyboczni adjutanci mjr. Jurgielewicz, kpt. Styczyński i rtm. Całowski.

Na dworcu głównym zegnali p. Prezydenta między innymi: minister Składkowski, wicemin. komunikacji Czapski, szef protokołu dyplomatycznego MSZ. Romer, dowódca OK. gen. Wróblewski, pułk. Wieniawa-Długoszewski, ppłk. Hyda, oraz szereg wyższych urzędników i wyższych wojskowych.

Warszawa, 15 maja. (PAT.) W dniu 15 bm. minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski w towarzystwie odsekretarza stanu dr. Franciszka Doleżala, oraz dyrektorów departamentu Koźmichowskiego, Dąbrowskiego, Sokołowskiego i Nosowicza, szefa Sekretariatu ministra Pechego oraz dyrektora państwowego instytutu eksportowego Turzkiego, udał się do Poznania. Pobyt ministra i otoczenia w Poznaniu potrwa jeden dzień.

Po powrocie z Poznania 17 bm., min. Kwiatkowski udaje się — jak już donosiliśmy — w towarzystwie dr. Wehry z min. spraw zagr. oraz swego sekretarza osobistego Barańskiego do Bukaresztu, gdzie będzie reprezentował Rząd polski na uroczystościach związanych z obchodem 10-letniego jubileuszu zjednoczenia wielkiej Rumunii. Pobyt ministra w Rumuni potrwa dwa dni, po czym powróci do Warszawy. W dniu 24 bm. zamierzony jest ponowny wyjazd ministra Kwiatkowskiego do Poznania, gdzie w ciągu dwóch dni minister ma szczegółowo zaznajomić się z całokształtem wystawy.

POWITANIE P. PREZYDENTA NA DWORCU W POZNANIU.

Poznań, 15 maja. (PAT.) Dziś o g. 18 przybył do Poznania p. Prezydent Rzeczypospolitej. Miasto przybrało od świętą szatę. Dworzec przybrano zieloną i flagami. Flagami również ozdobiono całą drogę od dworca do Zamku. Mimo niepogody ulice, któremi miał przejeżdżać orszak wypełniła tłumnie publiczność, ustawiając się w gestych szeregach za szpalierami utworzonymi przez oddziały garnizonu poznańskiego, a dalej przez zastępy organizacji przysposobienia wojskowego, Sokoła, harcerstwa ze sztandarami itd.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Turcja tworzy ambasadę w Polsce.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Przeistoczenie poselstwa tureckiego w Warszawie na ambasadę nastąpi w jesieni rb.

Warszawa, 15 maja. (AW). Przedstawić Turcji p. Zade w rozmowie z

przedstawicielami prasy potwierdził wiadomość o zamierzonym podniesieniu poselstwa tureckiego do godności ambasady.

=□=

Ambasador Włoch przybywa z końcem maja.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Pierwszy ambasador Włoch w Warszawie p. Martin przybędzie do Warszawy w ciągu dwóch tygodni. W tym czasie nastąpi załatwienie wszelkich formalności, związanych z podniesieniem poselstwa polskiego przy Kwirynale do rangi am-

basady.

Przedewszystkiem dokonana być musi formalność zamianowania posła Przeździeckiego ambasadorem i zatwierdzenia odnośnej uchwały Rządu przez Prezydenta Rzpltej.

=X=

Kino „COLOSSEUM”

NOWOŚĆ! Poraz pierwszy w Lwowie!
Dziś wielki rekordowy program romantyki!
Ultra sensacyjny dramat rozwijający jedną
z największych zagadek kryminalnych

I. Wśród ludożerców
III. Cacy Bzidus

Arcywesola komedia na
tę przygodę w Atryce.

II. Tajemniczy Chińczyk
Walka o szafir
Lady Roscherter
Początek w sobotę, niedzielę
i święta o godzinie 3 ciej po południu

(Ciąg dalszy ze strony 1-szej.)

Przed godz. 18 poczęli się gromadzić na peronie dworca przedstawiciele władz członkowie Rady Głównej P. W. K. prezydent Ratajski i dr. Wachowiak, reprezentanci organizacji i wielu innych. Przybyli na dworzec bawiający już w Poznaniu ministrowie Kühn i Börner, minister Bertoni, szereg wyższych urzędników ministerstw, naczelnicy władz miejskich, generalicja, konsulowie państw obcych oraz grono pań.

O godz. 18 zajeżdża na peron specjalny pociąg p. Prezydenta. Przy dźwiękach hymnu narodowego, odegranego przez orkiestrę wojskową oraz przy odgłosie 21 strzałów armatnich wysiadł p. Prezydent z wagonu i po przywitaniu się z przedstawicielami P. W. K. oraz obecnymi na dworcu ministrami przeszedł przed frontem kompanii honorowej 57 pp.

Następnie udał się p. Prezydent wraz z towarzyszącą Mu małżonką, rodziną i świtą do sali recepcyjnej, gdzie powitał Go prezydent miasta Ratajski krótkim i serdecznym okolicznościowym przemówieniem. Przemówienie to zakończył prezydent Ratajski następującymi słowami: Witamy Cię sercem wczelnym nieczułem miłości Ojczyzny, składając Ci hołd szczerzy. Witamy Cię wraz z dostojną rodziną życzeniem, aby szczęście i zadowolenie opromieniało Twą mądrą skroń.

Następnie wojewoda poznański Borkowski przedstawił p. Prezydentowi zebranych w sali przedstawicieli władz miejscowych i organizacji społecznych i gospodarczych, poczem p. Prezydent witany przez otaczające dworzec tłumy entuzjastycznymi okrzykami „Niech żyje!”, wraz z małżonką, wojewodą Borkowskim i szefem gabinetu wojskowego, pułkownikiem Głogowskim zajął miejsce w powozie zaprzężonym w cztery siwe konie i poprzedzonym przez szwadron 15 p. ułanów, odjechał do Zamku.

Wraz z p. Prezydentem przybyli do Poznania, oprócz członków Domu cywilnego i wojskowego i szefów obu gabinetów p. Prezydenta, pierwszy wiceminister spraw wojskowych generał Konarzewski. Od granicy województwa towarzyszył p. Prezydentowi wojewoda poznański Borkowski, dowódca OK, generał Dzierżanowski i prezes poznańskiej dyrekcji kolei inżynier Rućki.

JEDYNY WYJATEK — P. RAUSCHER
(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Dziś wieczorem wyjeżdżają na otwarcie Wystawy Poznańskiej wszyscy akredytowani przy Rządzie polskim przedstawiciele państw obcych. Wyjatek stanowili jedynie poseł niemiecki p. Rauscher.

Berlin, 15 maja. (PAT.). Jak donosi prasa berlińska, poseł niemiecki w Warszawie Rauscher przybył do Berlina, celem omówienia zagadnień bieżących.

Poznań, 15 maja. (PAT.). Dziś po południu przybył do Poznania JE. ks. Nuncjusz Apostolski Msgr. Marmaggi wraz z sekretarzem Nuncjatury Msgr. Colli. Na dworcu oczekiwali Nuncjusza członkowie kapituły poznańskiej z ks. biskupem Radońskim na czele. Ks. Nuncjusz zamieszkał w pałacu ks. Prymasa.

WYCIECZKA POLAKÓW Z BRAZYLJI.

Gdynia, 15 maja. (AW). Dnia 18 bm. przybędzie statek „Krakus”, który przywiezie wycieczkę Polaków z Santos z Brazylii w liczbie około 200 osób. Uczestnicy wycieczki udadzą się na P. Wyst. Kraj.

==

Organ p. Woldemarasa prowokuje Polskę.

Niedorzeczne próby odwrócenia uwagi od właściwych sprawców zamachu na Woldemarasa.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (G) Z Rygi donoszą: Nie ulega wątpliwości, że policja litewska, pomimo inaczej brzmiących jej komunikatów, nie odkryła do tej pory właściwych sprawców zamachu na Woldemarasa. To też w dalszym ciągu odbywają się w Kownie i na prowincji masowe i bezplanowe aresztowania szczególnie wśród studentów uniwersytetu. Prasa litewska podaje tylko oficjalne komunikaty policji.

Nie dziwnego, że w tych warunkach wrzenie na Litwie rośnie z dnia na dzień. Szczególnie wzrosło ono, gdy do wiadomości publicznej doszła pogłoska o śmierci studenta Wasiliusa, posadzonego przez policję o udział w zamachu. Według tej pogłoski Wasilius miał umrzeć wskutek tortur, zadawanych mu przez policję litewską, która chciała wymusić na nim zeznania. O uczestnikach zamachu Wasilius prawdopodobnie nie jednak powiedział, bo — jak twierdzi opinia publiczna — nie o zamachu nie wiedział. Potwierdzenia pogłoski o zamordowaniu Wasiliusa w więzieniu prasa tutejsza z innych źródeł nie o-

trzymała.

Zaznaczyć należy, że rząd litewski nie mogąc znaleźć sprawców zamachu, otrzymał polecenie skierowania podejrzeń pod adresem Polski. Pierwsze takie prowokacyjne oskarżenie Polski zamieściła urzędowa kowieńska „Lietuwos Aidas”.

Warszawa, 15 maja. (AW) „Express Poranny” donosi z Kowna, że sensacją kowieńską jest nieczeka adwokata Bułata, krewnego Wasiliusa, którego zatrzymano w związku z zamachem.

„Kurier Poranny” donosi z Rygi, że zeznania Wasiliusa wywołały ogromną konsternację w kołach rządowych, ponieważ Wasilius miał oświadczyć iż jeden z ministrów obecnego gabinetu Woldemarasa inspirował i opłacał całą tę akcję zamachową. Wasilius jednak wyjawia nazwiska tego ministra nie chciał.

Berlin, 15 maja. (PAT.). „Berliner Tageblatt” donosi z Kowna, że dwaj studenci, którzy brali udział w zamachu na Woldemarasa. Bułata i Budęgis zbiegli na Wileńszczyznę. Obaj oni byli członkami stowarzyszenia Auszra. Korespondent „Berliner Tageblattu

przytacza dalej obszerny artykuł „Lietuwos Aidas” oświadczający, że zamachowcy byli zwolennikami Pleczakaitisa i agentami Polski.

Zamach ten — zdaniem „Lietuwos Aidas” — zorganizowany został przez zwolenników Pleczakaitisa a kierowany przez Hołowkę i Piłsudskiego. Jest to jasne dla każdego, kto zna stosunki polsko-litewskie z ostatnich lat. Grubym drukiem „Berliner Tageblatt” przytaczając artykuł „Lietuwos Aidas” twierdzi, że uczestnicy zamachu stanu w Tauragach zostali bardzo gorąco przyjęci przez Polskę i że Pleczakaitis podejmowany był w Warszawie ślaniem przez Hołowkę, oraz był następnie przyjęty przez Piłsudskiego. Potem Hołowko próbować miał zainscenizowania nowego zamachu stanu Żeligowskiego i okupacji całej Litwy.

Wobec niendania się Hołowce i Piłsudskiemu tego planu, stworzony miał być — zdaniem „Lietuwos Aidas” — nowy plan, zmierzający do wnoszenia niepokoiu w wewnętrzne stosunki Litwy.

„Lietuwos Aidas” wyraża przekonanie, że zamach na Woldemarasa nie jest ponowieniem ostatniej próby agentów polskich i twierdzi, że posiada informacje o tem jakoby agentów Piłsudskiego i Hołowki kształcono w rzucaniu granatów i że zamierzają oni w niedługim czasie odwiedzić ponownie Litwę.

„Lietuwos Aidas” kilkakrotnie podkreśla, że źródła spisków nie mieszczą się w Wilnie i Kownie, lecz że pochodzą z Warszawy. Dziennik litewski kończy uwagę, że dla wrogów kraju nie będzie żadnej litości.

(Uwaga PAT. Ponieważ śledztwo w sprawie zamachu na Woldemarasa ustaliło, że sprawców zamachu szukać należy w Kownie z pośród opozycji antyrządowej społeczeństwa litewskiego a nie poza granicami Litwy czynnikami litewskimi, które w związku z niewiścią do Polaków pragnęłyby wykryć sprawców właśnie w Polsce. Po dejmnia obecnie próbe odwrócenia uwagi opinii publicznej od właściwych sprawców zamachu. Brednie „Lietuwos Aidas” powtarzane przez „Berliner Tageblatt” są tak niedorzeczne, że nie wymagają z naszej strony żadnych komentarzy).

Berlin, 15 maja. (PAT.). Dziennik kłajpedzki „Memeler Dampfboot” donosi z Kowna, że z pośród pięciu studentów co do których istnieją poważne poszlaki, że brali udział w zamachu na Woldemarasa, trzech a miedzy nimi Wasilius znajduje się w więzieniu natomiast Bułata i Budęgis musieli zbiec przez granice do Polski. Dziennik donosi jednocześnie, że na mocy aktu prezydenta republiki litewskiej oficerowie litewscy majorowie Szlanakis i Klugis usunięci zostali z armii litewskiej. Zarządzenie to pozostawia na w związku z zamachem na Woldemarasa.

POGODA W CZWARTEK.

Warszawa, 15 maja. (Tel. wi.) — Komunikat Instytutu Meteorologicznego w Warszawie. Prawdopodobny przebieg pogody w dniu 16 bm.: Zachmurzenie umiarkowane lub niewielkie, miejscami krótkotrwałe deszcze, zwłaszcza na południu kraju. Dość ciepło, słabe wiatry miejscowe.

POPIERAJMY CELE TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

DZIELMAŃSKIE KURSY SAMOCHODOWE
dla pań i panów zbiorowe i indywidualne prowadzi stała 4200
Szkoła szoferska J. A. Aleks
Lwów, Kopernika 54. Tel. 68-60

Rząd litewski zrywa umowę o wymianę więźniów z Polską.

Berlin, 15 maja. (PAT.). Prasa berlińska donosi z genewy, że międzynarodowy komitet Czerwonego Krzyża otrzymał dziś telegram z Kowna, w którym rząd litewski odmawia wykonania umowy z dnia 10 marca br. w sprawie wymiany więźniów, zawartej między Polską a litewską organizacją Czerwonego Krzyża pod przewodnictwem członka międzynarodowego Czerwonego Krzyża.

Rząd litewski uzasadnia swą odmowę tem, że więźniowie, których Litwa miała uwolnić są przeważnie obywatelami litewskimi a nawet posuwa się do twierdzenia, że interwencja Czerwonego Krzyża dodała w znacznej

mierzę otuchy elementom przewrotnym w ich działalności.

Jak donosi „Voss. Zeitung” międzynarodowy komitet Czerwonego Krzyża w komunikacie wydanym dla prasy stwierdza poprostu, że rząd litewski nie chce dotrzymać zobowiązań przyjętych przez litewski Czerwony Krzyż w obecności przedstawiciela rządu kowieńskiego.

Korespondent genewski „Voss. Ztg.” donosi, że w zakończeniu powyższego komunikatu aluzji do tego, że Litwa chce zatrzymać więźniów ponieważ podejrzewa ona Polskę o udzielenie tamtej pomocy przy organizowaniu zamachu na Woldemarasa.

50-lecie niepodległości Bułgarii.

Sofia, 15 maja. (PAT) Jako wstęp do dzisiejszych uroczystości z okazji 50-lecia odzyskania przez Bułgarię wolności, odbyła się wczoraj w południe wspaniała procesja, prowadzona przez wyższe duchowieństwo, w której brali udział członkowie rządu z prezesem rady ministrów Liapczewem na czele.

Procesja przeszła głównymi ulicami stolicy. Na znak wdzięczności złożono wieńce i kwiaty u stóp licznych pomników osobistości, które przyczyniły się do wyzwolenia Bułgarii. Szczególnie wzruszającą była manifestacja przed pomnikiem Cara Oswobodziciela.

W sali akademii odbyło się uroczyste posiedzenie izby, na którym przewodniczący izby Cankow wygłosił przemówienie, przypominając ważne daty z przeszłości i obecnej historii Bułgarii, i składając hołd wybitnym oso-

biśtościom, które pracowały w przeszłości nad odbudową. Prezydent dał wyraz głębokiej wiary w przyszłość kraju.

Sofia, 15 maja. (PAT) Król ułaskawił 16 przestępców, skazanych na śmierć, między innymi 4 skazanych na podstawie ustawy o ochronie państwa.

Sofia, 15 maja. (AW) Rząd bułgarski wydał z okazji uroczystości 15-lecia niepodległości Bułgarii dekret o nadaniu obywatelstwa bułgarskiego tym wszystkim uchodźcom rosyjskim, którzy przybyli na terytorium Bułgarii przed 1 stycznia 1929 r. Uchwała ta nadała obywatelstwo bułgarskie przeszło 60 tys. Rosjan. Organizacje rosyjskie w Sofii zwróciły się do króla Borysa, zapewniając o przywiązaniu do nowej przybranej ojczyzny i do dynastji.

==

Z DNIA.

DROBNY WYPADEK SAMOCHODOWY MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Z Wilna donoszą: o drobnym wypadku samochodowym, jaki wydarzył się marszałkowi Piłsudskiemu. Gdy marszałek jechał wczoraj wieczorem z dworca, automobil jego najechał na taksówkę u zbiegu ulic Magdaleny i Biskupiej.

Taksówka została uszkodzona, auto Marszałka nie ucierpiało. Z ludzi nikt nie poniósł szkody. Marszałek Piłsudski bez zatrzymania się odjechał do pałacu.

Warszawa, 15 maja. (AW.). „Przegląd Wieczorny” donosi, że pobyt marszałka Piłsudskiego w Wilnie potrwa około 3 dni.

W Poznaniu na otwarciu Powsz. Wystawy Kraj. marszałka Piłsudskiego reprezentować będzie I. wiceminister spraw wojsk. gen. Konarzewski.

„MARSZAŁEK PIŁSUDSKI” CZY „PUŁASKI”.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Amerykański komitet wykonawczy lotu transatlantyckiego majorów Idzikowskiego i Kubali wyraził życzenie zmiany nazwy płatowca „Marszałek Piłsudski” na „Pułaski”. Prawdopodobnie jednak nazwa samolotu zostanie nie zmieniona, z tego głównie powodu, że lot obecny będzie tylko kontynuacją nieudanego lotu zeszłorocznego, w którym na prośbę załogi płatowiec został nazwany imieniem „Marszałek Piłsudski”.

PERSONALIA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Ustupający szef gabinetu Prezydium Rady Ministrów dr. Stepokowski przechodzi na stanowisko szefa niedawno utworzonego wydziału emigracyjnego w państwowym Banku Rolnym. Dr. Stepokowski pełnił będzie dotychczasowe funkcje w Prezydium Rady Ministrów jeszcze do końca bm.

Warszawa, 15/5. (zo). Na zarządzenie ministra spraw wewnętrznych dokonano szeregu przeniesień starostów między innymi starosta powiatowy w Tłumaczu p. Marian Dyduziński przeniesiony został do urzędu wojewódzkiego w Stanisławowie jako radca województwa w Stanisławowie, za stępcą starosty w Lubomlu p. Rudolf Świątkowski przeniesiony został na to samo stanowisko do Tłumacza.

POLSCY LOTNICY NA ZAWODACH W VINCENNES.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (G) Na święto lotnictwa francuskiego, połączone z zawodami w Vincennes pod Paryżem w dniu 19 maja, udała się drużyna polska w składzie trzech samolotów typu „Potez 25”. Kierownikiem grupy назначono szefa Centralnego Biura technicznego badań lotniczych ppłk. pilota Szanderowskiego.

Lotnicy nasi wystartują z Warszawy w piątek a 18 bm. wiecz. przybywają do Vincennes. Powrót polskiej drużyny nastąpi 29 bm.

RADJOSTACJA POZNAŃSKA TRANSMITUJE ZDJĘCIA Z WYSTAWY.

Poznań, 15 maja. (PAT). Zgodnie z wczorajszą zapowiedzią radiostacja poznańska dział fultograficzny poczęła transmitować do stacji fultograficznych całej Europy aktualne zdjęcia z terenów Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Zdjęcia takie transmitowane będą dwa razy dziennie a to o godzinie 11.30 w dzień i o godz. 9.30 wieczorem. Wczoraj nadała radiostacja poznańska fotografie twórców P. W. K. Ratajskiego i dr. Wachowiaka.

W dniu jutrzejszym to jest w dniu otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej radiostacja transmitować będzie zdjęcia z uroczystości otwarcia.

Szczęście w Twój dom

wnosi Kolektura Loterii Państwowej

„RUNO”, Lwów, ul. Akademicka 1. 3.

Główna wygrana 750.000 zł.

4383

wynosi

Co drugi los wygrywa!

Ceny: ćwiartka zł. 10-., półówka zł. 20-., cały zł. 40-.

Ogólna suma wygranych przeszło 28,000.000 zł.

Ciągnięcie I-ej Klasy już 23 i 24 b. m.!

Zamów jeszcze dziś!

Lewica przeciw akcji poselskiej w sprawie zwołania sesji semowej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). Dziś obraduje w sejmie Centralny Komitet Wykonawczy PPS. Jednym z przedmiotów obrad jest wysunięcie przez Klub Narodowy i Piasta żądanie zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej i propozycja pod adresem klubów lewicy wspólnego zwrócenia się z odpowiednim wnioskiem do Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wśród członków CKW. panuje jednak przeważnie niechęć do zwołania sesji i wspólnego z klubami prawicy i środ-

ka wystąpienia. Podobne stanowisko zajmują dwa inne kluby lewicy, tak, że jest bardzo wątpliwe, aby doszło do jakiejś wspólnej akcji w tym kierunku.

Warszawa, 15 maja. (zo). W ostatnich dniach odbywały się narady porozumiewawcze przedstawicieli stronnictw lewicy, mianowicie PPS., Wyzwolenia i Stronnictwa Chłopskiego.

Na naradach tych uznano, że żądanie zwołania sesji sejmowej ze strony poselskiej uważa się za nieaktualne.

Jaką będzie odpowiedź Watykanu na mowę Mussoliniego?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (G.). „ATE” podaje z Rzymu: W tutejszych kołach politycznych z nadzwyczajnym zacięciem oczekiwano opinii organu Watykanu „Osservatore Romano” o mowie Mussoliniego. „Osservatore Romano” napisał tymczasem o mowie tej tylko kilka wierszy, przy czym zaznaczył, że polityczne i polemiczne opinie Mussoliniego w wielu punktach nie mogą znaleźć aprobaty Kościoła.

Jednakowoż dziennik wyraża następnie szczere uznanie dla słów Mussoliniego, w których sławi ojcowską miłość i mądrość papieża, a które to słowa były przyjęte przez Izbę i publiczność żywymi oklaskami.

Rzym, 15 maja. (PAT). Komentarz

„Osservatore Romano” do czterogodzinnej mowy premiera włoskiego obejmującej zaledwie kilka wierszy zupełnie zdawkowych, nie odpowiadających ani treścią, ani rozmiarem mowie Mussoliniego, poświęconej w całości sprawie rzymskiej, wywołał powszechne przekonanie, że to stanowisko „Osservatore Romano” jest wyrazem niezadowolnienia Watykanu i że być może w dniach najbliższych ukaże się odpowiedź lub komentarz znacznie obszerniejszy, który jednak z właściwą Watykanowi dokładnością przygotowany będzie powoli i z namysłem.

Warszawa, 15 maja. (AW). „Kurier Warszawski” donosi z Rzymu, że w sferach Watykańskich krąży pogłosk,

jakoby wczorajsza mowa Mussoliniego miała ten bezpośredni rezultat, że ratyfikacja Konkordatu przez Watykan będzie odroczone do okresu bliżej nieokreślonego. Dziennik zaopatruje tę wiadomość komentarzem, że informacje tę należy traktować z pewnymi zastrzeżeniami.

Warszawa, 15 maja. (G). Donoszą z Rzymu: Na wczorajszym posiedzeniu Izby faszystowskiej przyjęto traktaty laterańskie 335 głosami przeciw dwóm. Projekt prawny dotyczący konkordatu i stowarzyszeń religijnych przyjęto jednomyślnie.

PASZPORTY NIE POTANIEJA.

Warszawa, 15 maja. (AW) Kierownik Ministerstwa Skarbu p. Matuszewski postanowił nie zniżać ceny paszportów zagranicznych w tym roku.

SPRAWA CENTR. BANKU ZIEMSKIEGO NA DOBREJ DRODZE.

Paryż, 15 maja. (AW.). Bawili tu prezes i wiceprezes Tow. Kred. Ziemskiego pp. Żaba i Przybysławski, którzy przybyli do Paryża wraz z przesłanymi pokrewnymi instytucji z Warszawy i Poznania w sprawie założycie mającego w Warszawie Banku Centralnego, którego zadaniem będzie uruchomienie kredytu długoterminowego. Delegaci polscy wyjechali już z powrotem do kraju. Jak się dowiadujemy sprawa kreowania Banku Centralnego w Warszawie jest na dobrej drodze.

OSZCZEDNOŚCI W RZADOWYCH PROJEKTACH BUDOWLANYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo). W myśl rozporządzenia ministerstwa skarbu przystąpiły wszystkie władze centralne do opracowania projektów budowlanych każdego resortu na rok 1930-1931. W instrukcji, wystosowanej w związku z tem do poszczególnych ministerstw zwróciło ministerstwo skarbu uwagę, że projekty budowlane nie mogą pod żadnym pozorem przekraczać wydatków norm, jakie zawiera budżet każdego resortu w r. obecnym.

Ministerstwo skarbu przystąpi do opracowania swego budżetu w lipcu, kiedy będzie już rozporządzało wydatkami danymi z poszczególnych ministerstw.

W kołach poinformowanych uchodzi za rzecz pewną, że projekty budowlane na rok przyszły na pewne nie przekroczą budżetu tegorocznego.

FRANCUZI ZAKŁADAJĄ FABRYKI JEDWABU W ŁODZI.

Warszawa, 15 maja. (AW.). „Kurier Czerw.” donosi z Łodzi, że wkrótce mają tam być podjęte prace przy budowie 2 wielkich fabryk wyrobów jedwabnych, przy poważnym nakładzie kapitałów jednego z większych francuskich konsorcjów zagranicznych. Fabryki zatrudnią będą po kilkuset robotników i, urządzone mają być według najnowszych wymogów techniki. Wyrobiany przez te fabryki jedwab będzie wysyłany do Francji celem ostatecznego wykończenia.

O BOJKOT FILMÓW NIEMIECKICH.

Toruń, 15 maja. (AW). Poznański Komitet Akadem. wystosował do właścicieli teatrów świetlnych w Toruniu pismo, w którym prosi aby na znak protestu przeciwko pobiciu artystów polskich w Opolu, zdielił z ekranu wszystkie filmy wytwórni niemieckich. Redakcja niektórych pism postanowiła nie zamieszczać ani sprawozdań, ani ogłoszeń reklamujących niemieckie filmy.

Przegląd prasy.

POLSKA I WŁOCHY.

W liberalizującym ciągle jeszcze „Kurjerze Polskim“ czytamy:

Mussolini jest połączeniem dość rzadkiem w historii człowieka myśli i czynu. Jego cały czyn jest wypływem pewnej ideologii społecznej, mającej także swoją właściwą historiozofię. Nie oceniamy fałszywie i płytko faszyzmu z punktu widzenia jednostronnie postawionego ideału demokracji liberalnej! Jest między temi poglądami sprzeczność i przeciwieństwo. Ale to nie uprawnia nikogo do potępienia faszyzmu. Dla Włoch okazał się on zbawieniem, okazał się czynnikiem ocalenia narodu i rozkwitu państwowego. Jeśli go zaś będziemy rozpatrywać czysto teoretycznie, jako system społeczny, to musimy przyznać, że jest on wynikiem pewnej koncepcji oryginalnej, która nie pozostała mroczką, lecz z żelazną konsekwencją została wprowadzona w czyn i jako taka ma w dziejach myśli społecznej zapewnioną swoją kartę, jakkolwiekby patrzyłby, ktoś na konsekwencje polityczne tego systemu społecznego.

Serdeczne stosunki, jakie łączą nas z Włochami są wyrazem sympatii między obu narodami. Z punktu widzenia polskiej racji stanu są one wynikiem tej tendencji, jaka się przejawia w okresie rządów marszałka Piłsudskiego, który dąży do oparcia polskiej polityki zagranicznej na rozbudowie systematycznej naszych stosunków z naszymi przyjaciółmi. W tem przejawia się właśnie ta samodzielność polskiej polityki zagranicznej, która nie idzie jako pewien element w orbicie jakichś narzuconych jej z zewnątrz cudzych koncepcji, lecz rozbudowuje samodzielnie swoje stosunki między narodowe, zmierzając stale i konsekwentnie do utrwalenia pokoju. I ten nowy objaw zacieśnienia przyjaźni włosko - polskiej należy uważać za jeden z celów, do którego do tego najwyższego celu.

„Epoka“ pisze:

W okresie wielkiej wojny 1914—1918 parlament włoski był pierwszym ciałem ustawodawczym sojuszników, które podniosło swój głos na rzecz przywrócenia niepodległej zjednoczonej Polski.

Gdy wspólne wysiłki najlepszych w narodzie nad Wisłą i nad Tybrem zostały zrealizowane, słusznemu i sprawiedliwemu jest, że wspólne dążenia i współpraca na podstawie wspólnego ideału pokojowego urzędowania świata znajdą wyraz przyjęty we współżyciu dyplomatycznym w postaci utworzenia ambasad. Właśnie dlatego, że ta formalność dyplomatyczna posiada w danym razie głęboką treść wykraczającą daleko poza granice konwencji, opinia polska ze szczerą sympatią przyjmie wiadomość o nowej ambasadzie. Logika rzeczy, konsekwencja przyjaznych dobrych stosunków wymagały powstania tej trzeciej ambasad w stolicy odrodzonej Rzeczypospolitej.

Będziemy widzieć w realizacji tego faktu podkreślenie znaczenia Polski na terenie międzynarodowym i utrwalenie podstaw współpracy z zaprzyjaźnionym narodem włoskim dla pokoju całego świata.

ZYCZENIE „NASZEGO PRZEGŁĄDU“

Opozycja nowy rząd scharakteryzowała jako zwolennika „ostrego kursu“ wobec sejmu, tudzież poplecznika etatyzmu. Zarazem pojawiły się ostatnio wieści o tem, że rząd wycofał ze sejmu wnioski wyżej wymienione. Jak to należy zrozumieć? Czy jako zerwanie z linią Bartla - Czechowicza? Albo też może rząd pragnie zrealizować postulat „sier gospodarczy“ samodzielnie? I to ostatnie nie byłoby rzeczą niemożliwą, bo po stronie antyetatystów stanął doradca p. Dewey, który nie tylko wypowiada szczerze co leży w interesie Polski, ale reprezentuje zarazem punkt widzenia naszych teraźniejszych i przyszłych wierzycieli zagranicznych.

O tem wszystkim pragnęlibyśmy usłyszeć słowa jasne i niedwuznaczne w sejmie, skoro ich nie usłyszymy po za sejmem. Jednocześnie miłośnikom wolno będzie się spodziewać, że nadzwyczajna sesja sejmowa w chwili tak poważnej, nie będzie sesją kłótni i rekryminacji, jeno współpracy i porozumienia.

KRWAWY STRAJK W STANACH ZJ.

Nowy Jork. 15 maja. (AW.) W miejscowości Elizabethtown (Stan Tennessee) doszło ostatnio do krwawych rozruchów strajkowych. W fabryce firmy Bemberg et Comp. wybuchł strajk robotników fabrycznych na tle żądania podwyżki płac. Podczas próby usuwania robotników z fabryki przyszło do krwawego starcia z policją. Kilku robotników zabito, bardzo wielu rannych. W związku z rozruchami 200 osób aresztowano.

==*

APOLLO:

WIELKI PODWÓJNY PROGRAM.

Wytw. UNIVERSAL. PICT. CORP. NEW YORK.

„KANDYDATKI DO ROZWODU“

(OJ, TE PONCZOSZKI)

LAURA LA PLANTE

„POKUSY ŻYCIA“

(13-ty PRZYSIĘGŁY)

W gł. roli FRACISX BUSHMAN.

Jutro z powodu koncertu tylko 2 seansy o godzinie 3-30 i 5-30.

Zbiory zapowiadają się dobrze.

Warszawa, 15 maja. (AW.) Podług informacji Związku Organizacji Rolniczych panująca w ostatnim tygodniu wyjątkowo ciepła pogoda nasrażyła niemal w zupełności szkody wyrządzone rolnictwu przez długotrwałą zimę.

W niektórych okolicach kraju zwłaszcza na zachodzie i południowym-zachodzie stan ozimin jest dobry i zbiory zapowiadają się daleko lepiej niż w

roku ub. Oziminy są w rozwoju swym winno się już kłosić. Nie wpływa to na rozwój zaczyna normalnie o tej porze po winon się już kłosić. Nie wpływa to jednak ujemnie na stan przyszłych zbiorów.

Gdyby pogoda oraz częste a ciepłe deszcze dopisały mielibyśmy w roku bież. zbiory tak dobre jakich rolnicy od lat kilku nie pamiętają.

Zbrodnicze podpalanie lasów.

Wilno, 15 maja. (AW.) Straż leśna w Puszczy Białowieskiej zaalarmowana została pożarem lasu, który powstał nagle w czterech miejscach odrazu. — Zlokalizowano ogień, który groził zniszczeniem rejonów sąsiednich i dopiero po dłuższym czasie zdołano pożar ugasić.

Stwierdzono, że ma się tado czynienia ze zbrodnią podpalenia. Mniej więcej w tym samym czasie w lasach Zabłudowa własności br. Manteffla wybuchł groźny pożar. Stwierdzono również w tym wypadku zbrodnicze podpalenie. Policja poszukuje sprawców tych podpalen.

Radio w pociągach Warszawa-Kraków

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 maja. (zo) Dnia 11 bm. podpisana została umowa między Ministerstwem Komunikacji a jedną z firm radiowych na zainstalowanie radio-odbiorników w pociągach pociesnych dziennych między Warszawą a Krakowem.

Kontakty do stacji n/a umieszczone

będą w przedziałach wszystkich klas nad każdym miejscem. Słuchawki będzie można wypożyczać w pociągu za drobną opłatą.

Prace nad instalacją mają być ukończone najdalej w ciągu miesiąca. Prócz krajowych audycji odbierać się będzie również audycje zagraniczne.

Berlińscy komuniści grożą znowu „wyjściem na ulice“.

Berlin, 15 maja. (PAT.) W dyskusji nad sprawą zaburzeń majowych oświadczył wczoraj w sejmie pruskim poseł komunistyczny Kasper, że komuniści witają z uznaniem jako postęp wyrażenie części ludności robotniczej Berlina i złamanie przez nią ustawy dla walki o cele polityczne.

Poseł Kasper zapowiedział, że w dniu 1 sierpnia, który to dzień ma być święcony przez komunistów na rzecz pokoju w całej Europie, wyprowadzą swych rewolucyjnych proletariuszy mimo wszel

kich zakazów na ulice.

Ryga, 15 maja. (AW.) Donoszą tu z Moskwy, że Komintern wydał do robotników całego świata odezwę w sprawie wystąpienia komun. w Berlinie. W odezwie tej wzywa się do urzędzenia w całym świecie w dniu 1 sierpnia r. b. t. zw. „Dnia czerwonego“, który ma się stać punktem zwrotnym w międzynarodowym ruchu robotniczym i przejściem proletariatu do kontrofensywy na froncie międzynarodowym przeciwko kapitalizmowi.

Nowy lot Zeppelina do Ameryki.

Berlin, 15 maja. (PAT) Francja udzieliła zezwolenie Zeppelinowi na przelot nad swym terytorium. W związku z tem przypuszczają, że Zeppelin wyruszy już we czwartek do Ameryki, przelatując ponad południową Francją.

Friedrichshaffen, 15 maja. (PAT.). Sterowiec Zeppelin ma odlecieć jutro o godz. 6 rano w kierunku Cherbourg.

Paryż, 15 maja. (PAT) „Le Journal“ zaznacza, że wyłączenia, jakie miały miejsce w związku z ostatnim przelotem Zeppelina ponad terytorium francuskim, uzasadniają stanowisko Fran

cji, zajęte wobec nowo projektowanego przelotu.

W istocie bowiem kapitan Eckener, mimo formalnie przyjętych zobowiązań, przeleciał bardzo nisko nad fortecą Besanson oraz nad fabrykami Creusota. Zakłady we Friedrichshafen obiecały również, że Zeppelin przeleci ponad granicą między godziną 7 a 9 rano koło Bazylei i opuści terytorium francuskie również przed świtem. Tym czasem z nieznanych powodów kapitan Eckener nie dotrzymał zobowiązania i przeleciał nad terytorium francuskim w dzień.

Wybuch gazów na klinice.

Cleveland, 15 maja. (PAT). W dniu dzisiejszym w sali röntgenizacyjnej tejże klinice nastąpił poważny wybuch, przy którym wiele osób odniosło rany i oparzenia. Trujące gazy, które — jak przypuszczają — stały się powodem eksplozji, po wyjściu z laboratorium ogarnęły pewną przestrzeń, przy czem kilku przechodniów uległo za-

truciu gazem i straciło przytomność.

Według ostatnich doniesień, na skutek wybuchu w klinice powstał pożar, przy czem płomienie ogarnęły nader szybko cały budynek. Panuje obawa, że liczba zabitych przy wybuchu jest większa, niż poprzednio przewidywano. Zdaniem władz policyjnych ofiarą wybuchu padło około 70 osób.

Przy astmie, chorobach serca, cierpieniach płucnych, zółtaczce, rachityzmie, powiększeniu gruczołu tarczycowego i włośach naturalna woda gorzka Franciszka — Józefa stanowi istotny środek, regulujący funkcje przewodu pokarmowego. Najslawniejsi klinicyści w tej dziedzinie stwierdzają, iż wytwarzające się u suchotników na początku ich choroby zaparcia zmniejszają się przez stosowanie wody Franciszka - Józefa, nie powodując późniejszych rozwolnień, mogących dać powód do obaw. Żądać w aptekach. 3323

REICHSTAG UCHWAŁIŁ POŻYCZKĘ WEWNĘTRZNĄ.

Berlin, 15 maja. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Reichstagu przedłożenie rządowe w sprawie pożyczki 500 milionów, wolnej od podatku, zostało w drugim a potem w trzecim czytaniu przyjęte 197 głosami przeciw 173, przy 11 wstrzymujących się od głosowania. Za przedłożeniem głosowało 5 frakcji rządowych.

PROCES MINISTRA-FALSZERZA WEKSLI.

Paryż, 15 maja. (AW.) Przed izbą karną rozpoczyna się w dniu 16 bm. proces przeciwko b. ministrowi skarbu Klotzowi, oskarżonemu o fałszowanie czeków i weksli.

WSTRZASY PODZIEMNE WE WŁOSZECH.

Rzym, 15 maja. (AW) W całych Włoszech ogromne zaniepokojenie wywołują wstrzasy podziemne, które dały się odczuć w różnych stronach kraju. Ostatnio trzęsienie ziemi dało się odczuć silnie mieszkańcom Bolonii i Madeny. Ludność tych miast, gdy tylko odczuła trzęsienie, wybiegła w nocy z miasta i do rana przesiedziała pod gołym niebem pełna trwogi.

„LEWIATAN“ PRZECIW TARGOM WSCHODNIM.

Warszawa, 15 maja. (AW) „Epoka“ donosi: Odbyło się tu ogólnie zebranie delegatów Centr. Zw. P. P. G. H. i F. (Lewiatan) i posiedzenie Rady tego Związku pod przewodnictwem prezesa ks. St. Lubomirskiego. W szeregu spraw bieżących poruszoną została kwestia uruchomienia w r. b. Targów Wschodnich we Lwowie. Rada stwierdziła, iż wobec Wystawy Poznańskiej życie gospodarcze w r. b. nie jest w możności wzięcia udziału w Targach Wschodnich i postanowiła w imieniu zrzeszonych organizacji w Centr. Związku wystąpić o unieruchomienie w r. b. Targów we Lwowie.

(Agencja Wschodnia dowiaduje się ze źródeł kompetentnych, że uchwała „Lewiatana“ nie wpłynie na to aby tegoroczne Targi Wschodnie zostały odwołane, są już bowiem bardzo znacznie posunięte przygotowania do tegorocznych T. Wsch., które spowodowały wielkie koszty. Zresztą — jak wiadomo — życzą sobie tego aby Targi Wschodnie i w tym roku się odbyły m. in. także przyjdą miasto lwowska Izba Przemysł. Handl. i Małopolskie Tow. Rolnicze).

NADESLANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Dr. Tadeusz Kasprzycki
n1033 dentysta

ordynuje stale osobiście
Lwów, ulica Romanowicza 1. 3.
przedłużenie ul. Akademickiej.

SZCZAWNICA

n 4445

Dr. med. Edward Żuliński
ordynuje od 15 maja do października

Znaczenie Powszechnej Wystawy Krajowej.

O skutkach gospodarczych i kulturalnych wielkich wystaw, urządzanych zagranicą, istnieje cała literatura. — Wpływ ich na rozwój poszczególnych państw był przeogromny. Wystarczy wskazać typowy przykład Francji, która — można to powiedzieć bez przesady — przez urządzanie wspaniałych imprez wystawowych zrobiła z Paryża metropolję całego świata.

W odrodzonej Polsce Powszechna Wystawa Krajowa jest pierwszym przedsięwzięciem rekordowym w dwóch kierunkach: raz dlatego, że Wystawa zbudowana została w niesłychanie krótkim czasie niespełna dwóch lat, powtórze dlatego, że powstała znikomymi wprost środkami jak na swój ogrom. Że odpowiadała ona żywotnej potrzebie naszego życia gospodarczego i kulturalnego, na to dała przytakującą odpowiedź cała Polska biorąc udział w Wystawie i nie szczędząc znacznych na nią ofiar. Powstała więc PWK. na fundamencie ogólnonarodowego zrozumienia sprawy. Rzadkie były w ostatnich latach dziesięciu przykłady tak imponującej zgody wszystkich stanów i wszystkich ziem polskich.

Nasz charakter narodowy skłonny jest do wybuchów łatwo przemijających, a mniej do skoordynowanej pracy. Powszechna Wystawa Krajowa, to jakby zapowiedź, że coś zaczyna się zmieniać na lepsze i w tym względzie. Społeczeństwo bowiem przez jednolity front moralny pomogło inicjatorom i organizatorom Wystawy do ukończenia tego największego w ostatnich latach dziesięciu dzieła zbiorowego Polski Odrodzonej. Jest to tem znamienniejsze, że tworzyliśmy Wystawę w czasie depresji gospodarczej, która była największą właśnie wtedy, kiedy kończyliśmy naszą znojną robotę. Tajemnicą tego powodzenia jest to, że potrafiliśmy podtrzymać nastrój psychiczny, jaki wywołany został zaraz na początku dla tego wielkiego dzieła.

Zasadniczym celem gospodarczym Wystawy było podniesienie konsumpcji wewnętrznej i eksportu, ulepszenie metod pracy i propaganda zagraniczna.

Bogata literatura francuska i niemiecka dostarcza niezbitych naukowych dowodów, że wystawy decydująco wpływały przede wszystkim na konsums wewnętrzną. Co to znaczy, łatwo zrozumieć, skoro sobie uprzytomnimy, że konsums ten w różnych czę-

ściach naszego Państwa jest niesłychanie nierówny. Wystarczy porównać statystykę konsumpcji np. Śląska Górnego a Kresów wschodnich. Przez Wystawę przesuną się setki tysięcy obywateli polskich z tych części kraju, gdzie konsumpcja przemysłowa jest znikoma. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że Wystawa wzbudza tu zarówno emulację zwłaszcza, że sfery rządowe i samorządowe, doceniając znaczenie Wystawy pod tym względem, dokładały wszelkich starań, aby zorganizować wycieczki wszystkich czynników decydujących, przede wszystkim w gospodarce samorządowej. Jeżeli idzie o eksport, to nigdy jeszcze zagranica nie miała sposobności poznania tak dokładnie naszych możliwości wywozu, jak na PWK. Na tym małym skrawku ziemi polskiej w Poznaniu jest bowiem reprezentowany cały przemysł, polskie rzemiosło, polskie rolnictwo.

Wystawa przyczyni się niemniej do ulepszenia metod pracy. Wskażę tylko na rolnictwo. Chłop z Kresów nacalnie przekona się o skutkach nawozów sztucznych, zobaczy maszyny rolnicze, jakich nigdy nie widział. Jeśli idzie o przemysł, to już podczas organizowania Wystawy zauważyć można było pewien ruch koncentracji, tworzenie nowych związków, wzajemne zaznajamianie się, co rzecz prosta wpłynie na zatarcie do reszty dawnych granic zabórzych, które w handlu i w przemyśle zawsze jeszcze dawały się we znaki.

Cóż mówić o propagandzie. Przecież nie było w Polsce więcej zaniedbań, jak na tem polu. Zagranica nas nie znała, dlatego też nie miała do nas zaufania. Stąd też tak trudno było o zagraniczne kredyty, które wyłącznie na zaufaniu polegają. Jeszcze przed otwarciem Wystawy propaganda jej dotarła do wszystkich państw europejskich. Niema języka europejskiego, w którymby nie pisano o PWK. Jak wieny z całej Europy i z Ameryki wybierają się poważne wycieczki do Polski, pierwszy raz od czasów istnienia Polski na wielką skalę zorganizowane.

Jestem przekonany, że czynnik gospodarczy, które tak wielkie dla PWK, poniosły ofiary, odczną doniosłe skutki naszego wielkiego pokazu w wzmożonym ruchu na wszystkich polach wytwórczości.

Dr. St. Wachowiak.

==◎==

Powszechna Wystawa Krajowa w r. 1929 na tle historii wystaw powsz.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu jest pierwszą imprezą tego rodzaju w Polsce niepodległej. Znaczenie jej, podstawy ideologiczne i rzeczowe na których wzrosła, wypuklają się najlepiej na tle historii wystawnictwa wogóle, a szczególnie na tle dzieł wystaw polskich.

Dzisiejszy charakter wystaw zapoczątkowany został dopiero w połowie 17-go wieku, a to przez artystów paryskich, którzy wystąpili z publicznym pokazem swych prac i znaleźli szybko naśladowców. Pierwszą wystawą obrazującą stan gospodarczy kraju urządził Czesi w 1791 r., aby zachęcić swych przemysłowców do walki z przemysłem pruskim. Od tego czasu rozpoczyna się długi szereg wystaw we wszystkich niemal krajach Europy i w niektórych krajach pozaeuropejskich. Na czele ruchu wystawowego kroczy Francja, a następnie żywy w nim udział bierze Londyn, urządzając w 1871 r. pierwszą powszechną wystawę, w której uczestniczy 17 tysięcy wystawców. Wystawę tę zwiedziło w

ciągu 5-ciu miesięcy 6 mil. widzów, czyli przeciętnie 50 tys. osób dziennie.

Wystawę londyńską trzeba uważać za jedno z ważniejszych wydarzeń historii, jako pierwsze zetknięcie się sfer gospodarczych całego świata i jako światowy pokaz wytwórczości i surowców.

Za przykładem Londynu poszedł Nowy Jork, a potem nieprzerwanym już ciągiem urządzają stolice świata co kilka lat wielkie wystawy międzynarodowe. Wśród tych wystaw wyróżniają się: paryska z r. 1878, którą zwiedziło 16 mil. widzów, chicagowska z r. 1893 z frekwencją 27 mil., i znów paryska z r. 1900, pobijająca wszystkie rekordy, bo zwiedziło ją 48 mil. gości całego świata.

Z wystaw powojennych sławną była angielska wystawa w Wembley z r. 1924—25 zwiedzona przez 27 mil. gości.

Polska pozbawiona niepodległości państwowej nie mogła się zdobyć na tak wspaniałe ekonomiczne manifestacje jak kraje cieszące się wolnością

Gospodynie doby obecnej

oddawna oczekiwały i domagały się środka samopierącego. Potrzeby ich zaspokoilo wynalezienie Radionu. Pranie przestało być utrapieniem gospodyń, gdy poznały korzyści i ułatwienia, jakie daje Radion.

Niema nic prostszego:
wystarczy rozpuścić Radion w zimnej wodzie, namoczyć bieliznę w tym roztworze, gotować 1/2 godziny, potem należy wypłukać i bielizna jest wyprana. Zbędne jest tarcie i szczyrkowanie bielizny, gdyż

RADION

sam pierze!

polityczną. Mimo to w miarę sił i możliwości bądź to urządziła wystawę w kraju lub też bierze czynny udział w wystawach urządzanych przez obcych, uczestnicząc w nich nieraz pod obcą niestety, nadaną przez zaborcę firmą.

Pierwszą wystawą polską w b. zaborze rosyjskim była wystawa przemysłowa w Warszawie, która doszła do skutku z inicjatywy rządu. Po powstaniu styczniowym zaniechano tam naturalnie wystaw rządowych, a natomiast szereg wystaw poczęło organizować społeczeństwo bądź to w stolicy, bądź w prowincjonalnych miastach. Z wystaw tych okazały się miejsce zajęły: wystawa przemysłowo-rolnicza w Czystochowie w r. 1909, która zwiedziło 800 tys. osób w ciągu 2 miesięcy, oraz wystawa rzemieślniczo-przemysłowa w Łodzi w r. 1912 z frekwencją blisko 2 mil. gości.

W b. zaborze austriackim zapoczątkowało wystawy Towarzystwo Gospodarskie wystawą bydła i narzędzi rolniczych we Lwowie w r. 1849, po której poszły podobne w szeregu miast prowincjonalnych Małopolski. Całość życia jednak małopolskiej dzielnicy obrazowała dopiero Wystawa Krajowa Rolniczo-Przemysłowa we Lwowie w r. 1877.

Najwspanialszą wystawą polską w okresie niewoli była wielka wystawa krajowa w r. 1894, urządzona we Lwowie. Zainteresowanie wystawą lwowską w całym społeczeństwie polskim oraz wśród wychodźstwa umożliwiło dokonanie wielkiego, jak na ówczesne warunki dzieła, i ukazało światu nasze moralne i materialne wartości, zaś w Polakach obudziło zaufanie we własne siły. Wystawa ta zarówno co do swoich celów oraz charakteru jest zbliżona nieco do Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929.

Inicjatywę urządzania wystaw w b.

zaborze pruskim wzięły w swe ręce towarzystwa przemysłowe. Wystawy te nosiły charakter propagandowo-polski i spotykały się z nieżyczliwością ze strony władz pruskich. Natomiast wystawy niemieckie w Wielkopolsce (w Bydgoszczy 1880 i w Poznaniu 1911) wymierzone były przeciw polskiemu rolnictwu, przemysłowi i rzemiosłu — a więc z natury rzeczy bójkotowane były przez Polaków.

Po wojnie światowej potrzeba urządzania wystaw okazała się w Polsce większą niż gdzieindziej, a to ze względu na rozerwane przez długie dziesiątki lat węzły gospodarcze między zjednoczonymi obecnie dzielnicami. Potrzebie bliższego poznania się dzielnic czyniły zadość corocznie odbywające się Targi w Poznaniu i Lwowie, niezależnie jednak od tego zorganizowano w Polsce po r. 1923 kilka wystaw, jak: przemysłowa w Katowicach r. 1923, wzorowej wsi polskiej w Łiskowie, rolniczą w Grudziądzu i Gnieźnie r. 1925, higieniczna w Warszawie r. 1927, spożywcza w Katowicach r. 1927, wodna w Bydgoszczy w r. 1927, wnętrza domu w Katowicach r. 1928 itd. Mimo to jednak od dawna dawała się odczuć potrzeba jednolitej, obejmującej całość życia polskiego wystawy powszechnej, która by nie tylko zapoznała swoich z polskim gospodarstwem, ale równocześnie stan tego gospodarstwa zmanifestowała wobec zagranicy. Takim przedsięwzięciem jest Powszechna Wystawa Krajowa w r. 1929 w Poznaniu.

Jak widzimy zatem Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu na tle dzieł wystaw występuje jako pierwsza manifestacja ekonomiczna Polski, która godnie stanąć może obok imprez tego rodzaju czynionych zagranicą. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że PWK co do rozmiarów niezbyt znacznie się różni od wystawy Imperium Brytyj-

skiego w Wembley, a co do charakteru i organizacji swojej jest wzorowana na pierwszorzędnym poczynaniach tego rodzaju w świecie, to jej znaczenie gospodarcze możemy rozpatrywać na tle wzorów jakie nam dają pierwszorządne wystawy światowe.

Wzorów takich wystawy zagraniczne dają nam bardzo wiele. A więc np. powszechna wystawa krajowa francuska już w r. 1862 przyczyniła się do powstania i rozwoju kilku przemysłów. Inne wystawy światowe w tej dziedzinie również bardzo doniosłe oddziaływały na rozwój różnych gałęzi przemysłowych poszczególnych krajów. Wogóle wystawy powszechne podnoszą tempo życia gospodarczego i kulturalnego, wpływają na wzrost konsumpcji i interesów handlowych, pośrednio zaś oddziałują na wydajność podatków i wogóle na wzrost dochodów społecznych. Zilustrujemy te twierdzenia przykładem wielkiej wystawy paryskiej w r. 1900.

Podatki pośrednie w r. 1899 wynosiły we Francji 2.477.800.000 fr., zaś w r. 1900 tj. w roku wystawowym około 2.500.000.000. Nadwyżka dochodów zrealizowanych nad prelimitowanym w francuskim budżecie państwa wynosiła w r. 1900 — 100 milj. fr. Wystawa paryska 1900 r. przyczyniła się dalej do podniesienia kursu franka na giełdach krajowych i zagranicznych, wzrosły dochody w czasie jej trwania kolei, autobusów itp. Samo towarzysystwo Międzynarodowych Wagonów Sypialnych uzyskało w okresie wystawy o 2.300.000 fr. więcej, niż w ciągu całego r. 1899, nadwyżka zaś dochodów z autobusów paryskich wynosiła 7 milj. 500.000, zaś z dorożek konnych 2 milj. fr. Wprawdzie wystawa paryska miała charakter światowy, oraz zakreśloną była na wiele większą skalę, niż Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu, jednak bezwątpienia może służyć za przykład w tej mierze. Zresztą dowodów o dodatnim wpływie wystaw na dochody społeczne dostarczyć nam może również wystawa lwowska z r. 1894. Ogólne dochody miasta Lwowa wzrosły mianowicie z 1.283.880 złr. w r. 1893 na 1.422.875 złr. w r. 1894.

Niektóre wystawy miały na oku wielkie cele polityczne, demonstracyjne i propagandowe. I tak pierwsza powszechna wystawa międzynarodowa w Londynie w r. 1851 miała przełamać protekcyjnystyczną politykę państw europejskich, wystawa francuska w r. 1878 miała być próbą sił pobitej przez Niemcy Francji. Wystawa krajowa we Lwowie w 1894 r. była demonstracyjnym protestem znajdującego się w ciągu stu lat niewoli narodu polskiego, udowadniając, że jesteśmy zdolni do samodzielnej pracy twórczej. Wystawa w Wembley wreszcie miała przeciwdziałać budzącym się tu i ówdzie prądom separatystycznym wśród kolonii i dominjów angielskich. Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu szereg tych celów łączy w sobie. I tak przełamać ma nieznajomość polskiej produkcji przemysłowej i rolniczej wśród kupców zagranicznych, ma być demonstracją naszej istotnej zdolności do życia państwowego i samodzielnej pracy twórczej, oraz przełamać ma wśród samego społeczeństwa polskiego niewiarę w siły własne i wzbudzić zaufanie do rodzinnej produkcji i złączyć z Polską węzeł nierozdzielny nasz wychodźstwo. Równocześnie jest ona pomnikiem narodowym na przełomie dwu dziesięcioleci odzyskanej niepodległości państwowej. W związku zatem ze swoimi rozmiarami, organizacją oraz celami. Powszechna Wystawa Krajowa w r. 1929 w Poznaniu, jest pierwszorzędnym zjawiskiem w historii wystaw wogóle.

NADEŚLANE

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Kilka cyfr.

Powszechna Wystawa Krajowa jest pierwsza w odrodzonej Ojczyźnie, która całkowicie obrazuje życie polskie we wszystkich jego dziedzinach, ze szczególnem uwzględnieniem dorobku naszego z ostatniego 10-ciolecia.

Protoktorat nad Wystawą obiał p. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Na czele do życia powołanego Komitetu Honorowego stanął marsz. Piłsudski, a obok niego wszyscy ministrowie, marszałkowie sejmu i senatu i obaj polscy kardynałowie.

W celu podkreślenia ogólnie - polskiego charakteru Wystawy utworzono t. zw. Komitet Wielki (złożony z 400 osób. Władze nadzorczą na Pow. Wystawie piastuje rada główna, licząca 40 osób — pod przewodnictwem prezydenta m. Poznania p. Cyryla Ratajskiego. Na czele zarządu stoi b. podsekretarz stanu i b. wojewoda pomorski — dr. Stanisław Wachowiak, który jest zarazem naczelnym dyrektorem Pow. Wystawy.

Budżet Wystawy po stronie dochodów i rozchodów zamyka się sumą 15 milionów złotych.

Całość Wystawy podzielona została na cztery działy:

I. Kultury i Sztuki. II. Gospodarstwa Narodowego. III. Wychowania fizycznego i sportów. IV. Emigracji. Łączny teren wystawowy obejmuje 600.000 m. kw., na których stało 76 budynków stałych i kilkadziesiąt pawilonów sezonowych.

W 5 kompleksach, połączonych ze sobą w jedną całość wystawowa znalazły pomieszczenie obiekty wystawowe, podzielone na 32 grupy, które się rozpadają na 200 klas.

Grupy te są następujące:

1) Kraj, ludność i administracja, 2) nauka i wychowanie, 3) sztuka, 4) produkcja rolna, 5) produkcja zwierzęca, 6) leśnictwo, 7) ogrodnictwo, 9) przemysł naftowy, 10) przemysł mineral-

ny, 11) przemysł szklany, 12) hutnictwo, 13) przemysł metalowy, 14) przemysł maszyn, narzędzi i aparatów, 15) przemysł środków przewozowych, 16) budownictwo, 17) przemysł elektrotechniczny, 18) przemysł spożywczy, 19) przemysł chemiczny, 20) przemysł przerobu produktów zwierzęcych, 21) przemysł poligraficzny, 22) przemysł drzewny, 23) przemysł włókienniczy, 24) przemysł wyrobów konfekcyjnych, 25) przemysł napierniczy, 26) przemysł galanteryjny i zabawkowy, 27) handel, finanse i ubezpieczenia, 28) rzemiosło i przemysł ludowy, 29) zakłady użyteczności publicznej, 30) higiena i opieka społeczna, 31) wychowanie fizyczne, turystyka i sporty, 32) emigracja.

Oprócz tego teren wystawowy obejmuje park rozrywkowy i arenę sportową z krytą trybuną na 4000 widzów.

W czasie Wystawy odbywa się w Poznaniu około 150 zjazdów i kongresów, z czego kilka ogólnie - słowiańskich oraz liczne międzynarodowe i krajowe zawody sportowe.

Podkreślić należy udział wychodźstwa polskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej, którego dorobek zobrażony został w pawilonie „Polonia zagranicą“. Przy czynnej współpracy polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych, powstały komitety wystawowe wszędzie, gdzie tylko znajduje się większe skupienie Polaków, a więc w Stanach Zjednoczonych Argentynie, Chile, Brazylii, Kanadzie, Chinach Turcji, Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Danii, Francji, Niemczech, Rumunii, na Węgrzech i Łotwie. Komitety te zorganizowały gremialny pokaz życia i pracy emigracji polskiej w Powszechnej Wystawie Krajowej. Pawilon „Polonia zagranicą“ po zakończeniu Wystawy zamieniony zostanie na stałe muzeum wychodźstwa polskiego.

Rzemiosło na P. W. K.

Na całokształt rzemiosła w Polsce składa się 75 zawodów wykonywanych w 319400 samodzielnych warsztatach, nie prowadzonych systemem fabrycznym. Zatrudnionych jest ogółem 1 milion pracowników przy produkcji stutysięcznej rodzajów. Biorąc zaś rodziny rzemieślników przeciętnie po 3 osoby na 1 pracującego — osiągniemy cyfrę 3 milion. osób żyjących z tych zawodów. Rzemiosło stanowi ostoję bytu 12 proc. ludności Państwa polskiego.

Największą ilość pracowników zatrudnia grupa skórzaną: 247910 osób w 95150 zakładach. Potem idzie grupa spożywcza: 185400 pracowników w 63340 zakładach. Jeśliby chodziło o zobrazowanie stanu organizacji rzemiosła — kilka cyfr da o nim najlepsze wyobrażenie: ogółem istnieje w Polsce 2377 organizacji, posiadających 236304 członków. Z tego na miasto stołeczne Warszawa i województwo warszawskie przypada: 279 organizacji i 28994 członków; najwięcej organizacji posiada województwo poznańskie (453 organizacji); najwięcej członków — województwo krakowskie (45593).

Wartość rocznej produkcji wszystkich warsztatów rzemieślniczych — wynosi 4 miliardy złotych. Jest to suma poważna, świadcząca o doniosłym znaczeniu rzemiosła w dziedzinie przemysłu krajowego.

Kryzys jaki przeżywa obecnie rzemiosło z powodu rozwoju przemysłu fabrycznego — u nas również dał się odczuć, jednak nie w tym stopniu, żeby zachwiać, a tembardziej zlikwidować rzemiosło. Ten względnie pomyślny stan zawdzięcza rzemiosło dużej wartości swych wyrobów, często wyróżnionych nagradzanych na wystawach międzynarodowych. Wpływają na to również wysokie wymagania kwalifi-

kacyjne, zawodowe i gospodarcze. Ostatnimi czasy poczyniono znaczne postępy na polu organizacji i zrzeszeń rzemieślników.

Pawilon Rzemiosła Polskiego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, obejmujący powierzchnię 2 tys. mtr. kw., zawiera przegląd najważniejszych wyrobów rzemieślniczych.

Na Wystawie „Reprezentacyjnej“ (ogólnie - statystycznej) zobaczyć można wykresy, rysunki, fotografie, makiety, dane statystyczne, ilustrujące rozwój rzemiosła, organizacji samorządowych, zawodowych i społecznych, stan szkolenia młodych, prasy zawodowej itd.

Poza działem budowlanym, reprezentowanym w głównym pawilonie ujrzyć można następujące wyroby: meble z drewna, meble wyścielane, wyroby koszykowe, kute w żelazie, pianina i różne instrumenty muzyczne, wyroby rzeźbione w drzewie (artystycznie wykonane figurki, galanteria), żyrandole, świeczniki, zegary wieżowe, dworcowe, elektryczne, aparaty kinematograficzne, projekcyjne, wagi, wyroby ręczne z kutego żelaza, t. zw. roboty ażurowe, maszyny oraz ich części składowe, dźwigi i t. p., wyroby blacharskie, szczołkarskie, powroźnicze, włókiennicze.

Ciekawy jest również dział odzieżowy. Ujrzymy tu stoiska z ręcznym obuwiem, poczynając od najwytworniejszego, kończąc na obuwiu sportowym. Szereg najwybitniejszych krawców krajowych dowiedzie wysokiej wartości polskich wyrobów krawieckich. Piękne futra, rękawiczki, bielizna — uzupełnia wystawę tego rodzaju rzemiosła.

Jedną z atrakcyjnych w tej dziedzinie jest wystawa introligatorska. Posiadamy bowiem znakomitych introligatorów, którzy nie powstydzą się z pewnością porównania z zagranicznymi.

W „Podcieniach“ (w prawej części pawilonu) znajdują się wyroby bednarskie, kołodziejskie, stelmachowskie, wozy, taczki, dźwigi i niektóre wyroby z drzewa.

W niniejszym pawilonie mieści się wystawa rzemiosła spożywczego: ciasta, pieczywa, wędliny, produkowane w zakładach rzemieślniczych.

Wyroby złotniczo - jubilerskie są wystawione w pawilonie „Przemysłu Galanteryjnego“ i „Złotniczo - Jubilerskiego“.

Tak więc Rzemiosło na PWK. obrazuje w całej pełni swój rozwój w ciągu ostatniego 10-lecia, swój stan obecny i widoki na przyszłość.

Udział górnośląskiego przemysłu na P. W. K.

Górnośląski przemysł górniczo-hutniczy, w skład którego wchodzi przemysł węglowy, przemysł żelazny i przemysł cynkowy, zajmuje w życiu gospodarczym Państwa Polskiego niezwykle poważną pozycję. Nietylko bowiem zaspakają on całkowicie — łącznie z przemysłem górniczo-hutniczym Zagłębia Dąbrowskiego — zapotrzebowanie rynku wewnętrznego, ale nadto jeszcze znaczne nadwyżki swej produkcji przeznacza na eksport. Poza to dwa działy tego przemysłu, tj. przemysł węglowy i przemysł cynkowy zajmują również poważną pozycję w produkcji światowej. I tak przemysł węglowy w tabeli krajów, wydobywających węgiel, stoi na piątym miejscu, a w Europie na czwartym, po Anglii, Niemczech i Francji. Przemysł cynkowy zaś zajmie w produkcji światowej trzecie miejsce po St. Zjednoczonych A. P. i Belgii, a w produkcji europejskiej miejsce drugie po Belgii. Również w światowej produkcji rud cynkowych zajmuje górnośląski przemysł cynkowy trzecie miejsce, a to po Stanach Zjednoczonych i Australii, w produkcji zaś europejskiej pierwsze miejsce.

W r. 1928 wynosiła produkcja górnośląskiego przemysłu górniczo-hutniczego:

Węgla 29.330.000 tonn, surowki żelaznej 464.426, stali surowej 930.584, wyrobów walcowanych 691.495, rud cynkowych 966.410, cynku surowego 139.154, cynku elektrolitycznego (podjęta dopiero w listopadzie 1928 r.) 611, blachy cynkowej 14.153, ołowiu surowego 35.570 tonn, srebra 6.062 kg.

Z produkcji powyższej wywieziono w r. 1928 około 40 proc. węgla, około 20 proc. wyrobów żelaznych i około 80 proc. cynku i ołowiu, przyczem eksport węgla kierował się do 22 krajów w Europie, Afryce i Ameryce, a eksport wyrobów żelaznych, cynku i ołowiu do przeszło 30 krajów we wszystkich częściach świata. Wartość towarów eksportowanych przez przemysł górnośląski wynosiła w r. 1928 700 milionów zł. Wobec 2 i pół miliardów zł. wartości całego eksportu polskiego, a więc około 28 proc. tego eksportu.

Jest rzeczą zrozumiałą, że w tych warunkach przemysł górnośląski oceniał odrazu ogromne znaczenie propagandowe Powszechnej Wystawy Krajowej i zaraz na pierwsze wezwanie złożył 1 milion zł. tytułem subwencji na cele tej Wystawy. W samej Wystawie bierze przemysł górnośląski bardzo żywy i intensywny udział, wystawiając w przeznaczonych specjalnie na ten cel hali ciężkiego przemysłu szereg eksponatów z zakresu wszystkich związanych z nim przemysłów. Eksponaty te, składające się z będących w ruchu modeli kopalni węgla, huty żelaznej i huty cynkowej, dadzą zwiedzającym pojęcie o nowoczesności urządzeń produkcyjnych przemysłu górnośląskiego oraz o metodach jego produkcji i dokonanych w ostatnich latach postępie w zakresie racjonalizacji metod pracy. Poza to wszystkie wielkie przedsiębiorstwa górnośląskie wystąpią z własnymi eksponatami, obrazują-

ceń program i rozmiary produkcji ich zakładów.

Przemysł górnośląski jest przekonany, że dzięki udziałowi w Powszechnej Wystawie Krajowej nie tylko zapozna bliżej całe społeczeństwo polskie z rolą, jaką mu w rozwoju gospodarczym Państwa Polskiego przypada, lecz nadto zainteresuje swoją różnorodną produkcją także i sfery gospodarcze ze wszystkich państw cywilizowanych całego świata, nawiązując przy tej sposobności liczne nowe stosunki handlowe.

Dr. L. Fail.

Pokaz dorobku miast polskich

na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Jednym z najciekawszych pokazów na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu jest niewątpliwie wystawa miast polskich. Prawdopodobnie niewiele działów PWK, tak dokładnie zobrazuje postęp życia polskiego jak właśnie pokaz samorządów miejskich. Trzeba pamiętać, że w okresie niewoli samorządy w olbrzymiej połaci kraju prawie nie istniały i ludność nie miała najmniejszego wpływu na gospodarkę miast. Przełom jaki nastąpił w tej dziedzinie, wynik organizacji samorządu miejskiego i w związku z tem znaczny rozwój miast polskich przedstawiony jest całkowicie na PWK.

W myśl uchwały zarządu Związku Miast Polskich samodzielny udział we własnych stoiskach biorą na PWK, tylko miasta wielkie. Małe miasta otrzymały własne stoiska jedynie w wypadku, gdy ich dorobek jest dostatecznie charakterystyczny i ważny. — Zgodnie z tą zasadą własne stoiska posiadają następujące miasta: Warszawa, Lwów, Łódź, Kraków, Poznań, Włocławek, Bydgoszcz, Częstochowa, Będzin, Gnieźno, Grudziądz, Toruń, Gdynia, Kalisz, Równe, Sosnowiec, Stanisławów, Włocławek, Katowice, Królewska Huta, Mysłowice i Bielsko, a więc ogółem 23 miast.

Specjalnego zaszczytu dostąpiły dwa małe miasta polskie, a mianowicie Rypin i Otyka, bowiem Związek Miast Polskich własnym kosztem urządził ich stoiska na PWK. Miasta te jako wzorowo zagospodarowane i mogące się poszczycić znacznym dorobkiem w okresie ostatniego dziesięciolecia, reprezentują prace małych miast polskich.

Samodzielny udział na wystawie miast polskich na PWK, bierze jeszcze Cieszyń a to ze względu na swój specjalny charakter, jako miasta przepołowione na dwie części: polską i czeską, Cieszyń demonstruje polski dorobek w tem mieście.

Niezależnie od samodzielnego udziału poszczególnych miast, specjalne miejsce na PWK, zajęła ogólna wystawa Związku Miast Polskich, która obejmuje trzy zasadnicze działy: reprezentacyjny, statystykę urzędów miejskich oraz kinematograf.

Część reprezentacyjna pomieszczona została w wielkiej hali pawillonu samorządowego. Hal przyozdobioną będzie fryzmem składającym się z 16 herbów miast wojewódzkich i 32 innych miast. Na ścianach przedstawione zostały finanse i podatki wszystkich miast, zaś część dekoracyjna stanowią kilimy i wyroby ludzkie miast wschodniej Małopolski.

W części statystycznej, również ozdobionej fryzmem z herbów miast przedstawiony został w formie obrazowo - figuralnej stan urzędów i zakładów wszystkich miast, porównawczo z r. 1919-28. Statystyka ilustrowana jest modelami wzorów urzędów miejskich i odpowiednimi fotografiami.

W kinematografie, zainstalowanym wewnątrz pawillonu samorządowego wyświetlany jest film pt. „Poznaj miasta polskie”. Film ten na tle widoków i zabytków miast naszych, przedstawi

dorobek 35 miast z pierwszego dziesięciolecia niepodległości.

Dla uciechy pokazu miast polskich na PWK, w zamkniętą całość oraz dla upamiętnienia tego pokazu, Związek Miast Polskich opracował specjalny katalog, który zawiera historie mono-

grafie i wykazy eksponatów miast wystawiających samodzielnie Katalog ilustrowany jest fotografiami z miast i planem pawillonu samorządowego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

==○==

Wynalazki polskie na Powszechnej Wystawie Krajowej.

Właściwe znaczenie wiedzy technicznej polega na tem, że wzmacnia ona coraz bardziej panowanie człowieka nad przyrodą, umożliwiając wyzyskanie jej płodów i sił dla celów ludzkich. Wynalazczość jest więc wielkim i oczywistym czynnikiem postępu społeczeństwa. Niestety, wszędzie prawie panuje dla idei wynalazczości niesłychanie małe zainteresowanie — conajwyżej często materialistyczne, polegające na obliczeniu, ile pieniędzy przysporzyć może jakiś wynalazek. O tem, że twórczość wynalazcza potrzebuje szczególnych warunków dla swojej pracy, swobody, pomocy materialnej i odpowiednich instytucji doświadczalnych — mało kto myśli.

W Polsce było pod tym względem jeszcze do niedawna szczególnie źle. To też wynalazki polskie wyzyskiwali obcy grabiacz wynalazców naszych materialnie a naród nasz pozbawiając się w imienia.

W ostatnich czasach powstały nareszcie w Polsce instytucje, które zajmują się sprawą wynalazków.

Pierwszy powstał z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Mościckiego w r. 1920 we Lwowie jako Chemiczny Instytut Badawczy. Instytut ten przeniesiony został z czasem do Warszawy.

Ideowa ta instytucja w ciągu 6 lat swojego istnienia wykazała nadzwyczajną żywotność, dowodem czego są:

a) rozbudowa inwestycji, obsługujących obecnie cały szereg nowych działów naukowo - doświadczalnych;

b) osiągnięcie zupełnej samowystarczalności i uniezależnienia się materialnego;

c) wykwalifikowanie zastępy fachowców dla przemysłu, chemicznego i

d) dokonanie dziesiątków tysięcy przeróżnych prób i doświadczeń laboratoryjnych, w rezultacie czego zgłoszono przeszło sto nowych patentów na wynalazki i nowe sposoby fabrykacji.

Druga instytucja naukowo - badawcza jest Instytut Aerodynamiczny, który powstał parę lat temu z ramienia LOPP, przy Politechnice warszawskiej.

Instytut ten ma na celu badania pod względem aerodynamicznym profili skrzydeł i śmigieł do nowych typów

płatowców naszych konstruktorów oraz dokonywanie prób w powietrznych tunelach różnych modeli płatowców.

Kosztowne, bo około 2 milionów zł., lecz nowoczesne urządzenia Instytutu, oraz odpowiedni dobór sił naukowych, dają zupełną możliwość przeprowadzenia najdokładniejszych badań i pewność, że polska flota napowietrzna w najbliższej przyszłości uniezależni się od zagranicy.

Oprócz wymienionych instytutów Polska posiada cały szereg innych z zakresów specjalnych: rolniczo - gospodarczego, budowlanego, jedwabnictwa, rybołówstwa, ogrodnictwa, pszczelnictwa itp.

Wymienione Instytuty o specjalnym charakterze, niezaprzeczalnie przynoszą ogromną korzyść dla Państwa, dając uiszczenie dla twórczych pomysłów wielu naszym badaczom.

Natomiast setki innych dziedzin techniki przemysłowej dotychczas nie miały w Polsce żadnej, ani technicznej, a nawet moralnej pomocy dla twórcy.

Dziedzin te w zastosowaniu do mechaniki, elektrotechniki, radiotechniki, hydrauliki, termodynamiki, fizyko-elektrochemii, metalurgii itd. obejmują setki przeróżnych rozgałęzień — mają nagromadzone do każdego z nich w Urzędzie Patentowym tysiące zgłoszeń na różne wynalazki i ulepszenia, przyczem dziesiątki tysięcy wynalazców szukała upragnionej pomocy do realizacji swych pomysłów.

Udzielanie pomocy tej, jest właśnie obowiązkiem „Instytutu Doświadczalnego w Polsce”. Instytut ten powstał w Poznaniu.

Jak zaś bardzo rozwinięty jest w Polsce pęd do wynalazczości, świadczy fakt, że np. nasz Urząd Patentowy w Warszawie liczy obecnie ponad 40.000 zgłoszeń na wynalazki. Jak twierdzą fachowcy, znajduje się w tej liczbie około 2000 wynalazków istotnie wartościowych, które mogą być pożyteczne dla dzwignia techniki i przemysłu.

Wynalazcy polscy wezmą udział w PWK, celem zaznajomienia ogółu z rzeczywistym stanem wynalazczości w Polsce. Może przy tej sposobności znajda się kapitaliści i przemysłowcy, którzy przyspieszyć zechcą realizację niejednego wynalazku.

Łowiectwo na P W K.

Łowiectwo polskie w chwili obecnej znajduje się na drodze racjonalnego rozwoju dzięki zastosowaniu nowego prawa łowieckiego, które w kołach fachowych uznane jest za najlepsze w Europie i często brane jako wzór do naśladowania za granicą. Czasy wojny i okres bezładu powojennego, kiedy to panowała ogólna bezkarność zabijania zwierzęcy, potęgowana możliwością sprzedaży zabitych okazów, minęły bezpowrotnie a miejsce ich zajęło uświadomienie, że łowiectwo polskie do brze zorganizowane może być źródłem narodowego bogactwa.

Nowe prawo łowieckie, którego żywotność datuje się od niespełna dwu lat, daje już odpowiednie wyniki, czego najlepszym dowodem jest podniesienie się naszego wiodącego stanu. Z danych statystycznych dowiadujemy się, że ilość sarn, których w chwili odzyskania niepodległości było w Polsce bardzo mało, obecnie przekroczyła 37000.

W roku 1918 mieliśmy zaledwie 4 bobry — dzisiaj mamy ich około 250. Podobnie poprawił się nasz stan liczebny łosi, niedźwiedzi i żbików. Pierwszych posiadamy obecnie około 200 sztuk, drugich 150 i trzecich również 150.

PWK, która obrazuje nasz stan posiadania we wszystkich dziedzinach życia jest wyjątkową okazją propagandy na rzecz należytego wykorzystania łowiectwa w Polsce. W tym też celu na terenach zachodnich PWK, zorganizowana została na szeroką skalę wystawa łowiecka, którą dzieli się na dwa zasadnicze działy: dydaktyczny - naukowy i ogólny.

Dział dydaktyczny - naukowy, opracowany przez specjalną komisję, w skład której weszli: wiceprezes Włkp. Związku Myśliwych Fr. Unrug, J. M. Rektor U. P. prof. dr. Niezabitowski, prof. dr. Wodziezko, Wł. Janta - Polczyński, nadleśniczy Metzlig i nadleśniczy Mejer, obejmuje historię polowania,

sposoby polowania w literaturze, w obrazach i fotografiach, znaczenie polowania dla gospodarstwa krajowego, ochronę zwierząt w Polsce, dział łosia, kozicy, świstaka oraz tropy zwierzęce. Dział ten jest bardzo bogato obelany niezwykle rzadkimi i ciekawymi eksponatami.

W dziale ogólnym występują prywatni wystawcy, których liczba wynosi 118. M. in. wystawiają: Barański Włodzimierz z Żulina, poczta Strzyż (dwa łby odyńców, trzy pary kłów dziczych, 6 par wieńców jeleni itp.), hr. Bnińska (poroża sarnie), płk. rez. Chłapowski Konstanty z Mościewa (łby dzików, obrazy wybitnych malarzy łowieckich itp.), Chłapowski Mieczysław z Kopaszewa (łeb łosia, szable dzicze itp.), dr. Cichowicz Zbigniew — Marszew (trofea myśliwskie), Czepczyk Stanisław, Grudziądz, Dębski Emiljan z Łasina (gęś bernikla i gęś gegawę), Dunka de Sajo (wypchane rysie, wilki, guszcze, orły itp.), Br. Groedel, dyrekcja lasów i dóbr w Skolein, (łisy, żbiki, rysie, guszcze itp.), Jabłonowski (kolekcję szabel dziczych), Jaruszewski Tadeusz z Poznania (broń i amunicja), Jensen — Małusze Wielkie (łeb tura), hr. Kwilecki Dobiesław z Kwilecza (miedzioryty, starożytne torby myśliwskie itp.), Łazarz z Kutna (bażanty królewskie), ks. Lubomirski Andrzej z Przeworska (cietrzewie, kamienie żołądkowe guszców) Łódziński Ryszard z Wilna (rzadkie okazy preparowanych ptaków oraz gabineet myśliwski z rogów łosich), Oleński Witold z Łochowa (łisa białego), Petkowski Jan z Kożuszkowa (trofea egzotyczne), hr. Plater Zygmunt z Białaczewa (preparowana łwica, bawoły, antylopy itp.), Polskie Tow. Łowieckie w Warszawie (piśmiennictwo łowieckie), dr. Skarżyński (wieńce danieli), gen. Szeptycki (parostki sarnie), Zaborowski z Warszawy (czaszka bawołu afrykańskiego).

Łowiectwo zatem na PWK, jak widzimy z eksponatów, reprezentowane jest bardzo poważnie, a sama wystawa budzi prawdziwy zachwyt.

Wiadomości bieżące.

Czwartek

Jana

Jutro: Paschalisa

Wschód słońca 4:00

Zachód 19:13

TEATR WIELKI.

Czwartek 16 maja o godz. 7.30: „Aida”, gość. wyst. kapelmistrza Berdiajewa.

Piątek 17 maja o godz. 7.30: „Niespodzianka”, 50 proc. niżki.

Sobota 18 maja o godz. 7.30: 3-ciej „Twardowski na Krzemionkach”, przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 18 maja o godz. 7.30: „Carmen”.

TEATR MAŁY.

Czwartek 16 maja o godz. 7.30: „Murzyn warszawski” 50 proc. niżki.

Piątek 17 maja teatr zamknięty.

Sobota 18 maja o godz. 7.30: „Miłość bez grosza” premiera sztuka Kiedrzyńskiego.

BIURO KONCERTOWE M. TIERKA.

Piątek 17 maja: Ada Sari, primadonna scen zagranicznych. 4297

KINOTEATRY.

Apollo: Podwójny program: „Kandydatki do rozwodu” i „13-ty przysięgły”.

Casino: „Greta Garbo” jako „Boska Kobietka”.

Colosseum: I. Wśród ludożerców. II. Tajemniczy Chińczyk. III. Cacany Dżidus.

Chimera: „Jak zostać primadonną”.

Kopernik: „Dziecko ulicy” i „Przygody pewnej panny”.

Lew: Mistinguette i Claude France p. t. „Wyspa rozkoszy”.

Marysienka: „Dziecko ulicy” i „Przygody pewnej panny”.

Palace: „Dramat w kole podziemnej” i „Harry i senne mary”.

Towarzystwo Sztuk Pięknych Lwów. ul. Dzieduszyckich 1, (gmach Muzeum Przemysłowego). Wystawa prac: Albinowskiej-Minkiewiczowej, Chybińskiej, Rychter-Janowskiej i Szemika. — Otwarta codziennie od godz. 10—15 popoł.

==◎==

— **Koncert symfoniczny orkiestry Bratniej Pomocy i uczniów Szkoły Muzycznej im. I. Paderewskiego** odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. o godz. 11.30 w sali Pol. Tow. Muzycznego. Na program składa się Symfonia Mozarta Jupiter, Beethovena Symfonia V i „Ah Perfido” na solo sopranowe z akompaniamentem orkiestry. Bilety do nabycia u Seyfartha, zaś w dniu koncertu przy kasie. Ceny miejsc przystępne.

— **Lwowskie Towarzystwo Lekarskie.** Posiedzenie naukowe odbędzie się dnia 17 maja b. r. o godz. 6-tej wieczorem w sali Polikliniki ul. Lindego 5 z następującym porządkiem dziennym: 1) dr. W. Grabowski: 3 przypadki przewlekłego wglębnienia jelit w obrazie rentgenowskim (pokaz); 2) dr. W. Dybowski: Wyniki badań lekarskich wybitnych zawodników narciarskich.

— **Koncert ADY SARI,** świetnej naszej śpiewaczki, „Polish Singer Excellent” jak ją nazywa prasa amerykańska, odbędzie się jutro w piątek. O koncercie tej artystki odbył 4 b. m. w Wiedniu, pisze m. i. n. wybitniejszy krytyk tamtejszy dr. J. Korngold w „Neue Freie Presse”: Wielka sala koncertowa Wiednia rozbrzmiewała frenetycznymi oklaskami. Ada Sari, która śpiewa we wszystkich językach, — po niemiecku, francusku, angielsku, polsku, włosku itd. — śpiewa we wszystkich jak pierwszorzędną artystkę. Jej technika śpiewu koloraturowego i pieśniowego, jej piękny miękki, metaliczny sopran, który przekracza zwyczajny wolumen koloratury śpiewaczek, jednoczą się w wywoływaniu najsilniejszych wrażeń. Wieczór był pewnego rodzaju sensacją śpiewaczki.

==X==

— **Ruch telefoniczny z Czechosłowacją.** Z dniem 15 maja zaprowadzono nowe relacje telefoniczne z Czechosłowacją — a mianowicie między Lwowem, Stryjem, Nadwórnią i Stanisławem z jednej a centralą Zilina z drugiej strony. Opłata za trzyminutową zwykłą rozmowę w tych relacjach wynosi zależnie od odległości 3 fr. 50 cm. w złotych polskich według każdorazowego kursu.

— **Ze Związku Oficerów Rezerwy.** Prezes Zarządu Okręg. Ziem połudn. wschodnich Zw. Oficerów rezerwy, ppłuk. rez. prof. dr. T. Zalewski, w odpowiedzi na wysłane przez Zjazd Okręgu Z. Of. depesze, otrzymał z nuncjatury papieskiej i z ambasady włoskiej w Warszawie następujące pisma. Z nuncjatury apostolskiej: „Otrzymałem właśnie cenny telegram, w którym Pan raczył przesłać w imieniu wszystkich członków Waszego Szanownego Związku wyrazy czci Ojcu Świętemu z powodu Jego Jubileuszu. Nieomieszkam oznajmić Najwyższemu Kapłanowi o świadectwie Waszego oddania a tymczasem pośpieszam złożyć Panu i wszystkim członkom Waszego Związku w imieniu Jego Świątobliwości wyrazy największego podziękowania, szacunku i błogosławieństwa. Podpisano: T. Marinaggi, Nuncjusz Apostolski”. — Z ambasady włoskiej: „Prawdziwie wdzięczny za pamięć i życzenia polskich towarzyszy broni, jestem szczęśliwy, że będą mogli przesłać organizacjom kombatanatów włoskich Ich najszlachetniejsze zlecenie. Podpisano: Charge d'affaires włoski De Angelis”.

==*==

— **Śmierć skutkiem własnej nieostrożności.** W dniu wczorajszym zmarł w szpitalu powszechnym niejaki Leopold Nagler, liczący 19 lat, który w czasie jazdy pociągiem z Mikołajowa do Lwowa wyskoczył z pociągu a upadając odniósł ciężkie uszkodzenia wewnętrzne oraz doznał złamania prawej nogi. Nagler przewieziony został tym samym pociągiem do Lwowa, gdzie zmarł w szpitalu.

— **Włamania.** Nieznani sprawcy włamali się wczorajszej nocy do mieszkania Stanisława Rybki, gdzie skradli męskie futro, podbite amerykańskimi kotami. — Drugie włamanie notuje raport policyjny przy ul. Supińskiego 10, gdzie złodzieje skradli na szkodę Stefana Schütza futro męskie, podbite kangurami.

— **Kieszonkowcy na widowni.** Na pl. Krakowskim skradł jakiś kieszonkowiec Michałowi Pilawskiemu srebrny zegarek ze złotym łańcuszkiem. — Podobny los spotkał przybyłego z Wied-

Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół powszechnych.

Wśród nauczycielstwa szkół powszechnych ujawnia się ogólne dążenie do dalszego planowego samokształcenia. Dążenie takie bywa nierzadko zaznaczane na rozmaitych zebraniach nauczycielskich, konferencjach rejonowych itp. Poważną pomocą dla poznania metod pracy samodzielnej służyć mogą czterotygodniowe kursy wakacyjne. W roku bieżącym, podobnie jak w roku poprzednim, organizują się kursy państwowe i prywatne w trzech terminach, a mianowicie:

W terminie I. od 3 do 30 lipca,
W terminie II. od 16 lipca do 11 sierpnia.

W terminie III. od 2 sierpnia do 28 sierpnia.

Liczba słuchaczy, nauczycieli i nauczycielek na pojedynczym kursie sięgać może do 40 osób.

Na terenie okręgu szkolnego lwowskiego utworzone będą kursy państwowe:

1. we Lwowie: kurs psychologiczno-pedagogiczny.
2. we Lwowie: kurs języka ruskiego
3. we Lwowie: kurs przyrodniczo-geograficzny.
4. w Przemyślu kurs historyczno-polonistyczny.
5. w Samborze: kurs wychowania fizycznego.
6. w Stanisławowie: kurs fizyko-matematyczny.
- w Zaleszczykach: kurs rysunków i robót ręcznych.
- Wszystkie w terminie I-szym.
- Natomiast:
8. w Rzeszowie: kurs polonistyczny. w terminie II-gim i
9. w Olesku (stacja kolejowa Ozydów): kurs gospodarstwa domowego

Z SALI SADOWEJ.

Wielka panama kolejowa.

W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy przesłuchiwało osk. Pawłowicza. Na zarzut, że zwołał dostawcę Schmiera od dostawy 4.500 podkładów dębowych i nie zastosował do niego żadnych rygorów, oskarżony stwierdził, że dostawa była warunkowa. Podobnie wykręcał się sianem z zarzutu, że zwołał Schmiera do dostawy dodatkowo 1800 sztuk podkładów, gdy cena była już wyższa. Tłumaczenie się oskarżonego, że Schmiera podkładów tych dostarczył dodatkowo, mija się z faktycznym stanem rzeczy.

W styczniu 1927 r., w czasie zwyżki cen drzewa na rynku, oskarżony rozmyślnie zwlekał z zamówieniem dla Hammera, przez co Skarb kolejowy poniósł stratę. Na twierdzenie oskarżonego, że sprawę tę załatwiał inny urzędnik, przewodniczący wykazał na podstawie aktów, że oskarżony miał ją załatwić.

Również szkodliwe dla Skarbu kole-

ja było oddanie dostaw materia-

łów tarcz. Oto Akademia Umiejętności w Krakowie oferowała dostawę tych materiałów po 180 zł. za m. sześć, a Pawłowicz oddał dostawę Leiterowi, Hammerowi i Ziemandowi po 200 zł. Na to oskarżony Pawłowicz znalazł również odpowiedź, że warsztaty potrzebowały materiału suchego a Akademia miała materiał mokry.

Tak więc według twierdzenia oskarżonego załatwiał on wszystko z myślą o interesie Skarbu kolejowego a nie kieszeni dostawców.

Znawcy i świadkowie niewątpliwie wyjaśnią czy tak było, jak twierdzi oskarżony.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

==◎==

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

Wczoraj miało być ukończone przesłuchanie Pawłowicza. Tymczasem pozostało jeszcze do omówienia 13 punktów oskarżenia. I wątpić należy, czy przesłuchanie jego dzisiaj zostanie ukończone.

mimo upomnienia przewodniczącego, świadek obstawał przy swoim, prok. Poeche zażądał spisania ze świadkiem protokołu i zawieszenia nad nim aresztu śledczego. Na prośbę obrony, przewodniczący wstrzymał się z zarządzeniem aresztowania i pozostawił ściganie świadka prokuratorowi. Podobnie postąpiono z drugim świadkiem, Ikiem Procykiem.

Wreszcie zjawił się trzeci świadek, Teodor Łukiwskyj, i oświadczył wprost, że obciążające jego zeznania złożone przed sędzią śledczym, były nieprawdziwe i on musi je obecnie odwołać. Tego było przewodniczącemu za dużo, to też spisał ze świadka protokół i z miejsca kazał go odstawić do aresztu śledczego.

Wobec przesłuchania wszystkich świadków, powołanych na dzień wczoraj, już o godz. 1 popoł. rozprawę odroczone do dziś godz. 9 rano.

Z sali koncertowej.

Staraniem Ligi Polsko-Rumuńskiej odbył się w sobotę wieczór muzyki i poezji rumuńskiej. Część wykonawców poprzedziły prelekcje: prof. dr. Biedrzyckiego o najnowszych prądach w literaturze rumuńskiej i p. Schnitzera o życiu kulturalnym Rumunii.

Program składał się z szeregu utworów wokalnych, rapsodii Lubicza i recytacji p. Siemaszkowej. Utwory kompozytorów rumuńskich wykazują wybitne podłoże folklorystyczne.

Korzystnie wywiązała się ze swego zadania wykonawcy części muzycznej pp. Korugut-Sucherowa, Puchalska i Szymonowicz.

W tej samej sali w poniedziałek odbył się koncert urządzony przez „Organizację przysposobienia kobiet do obrony kraju”. Usłyszeliśmy na nim dwoje b. utalentowanych dzieci Józia Rozenfelda i Tanie Wojtaszowską, które wykonaniem sonaty na dwa fortepiany Mozarta, transkrypcji Liszta i innych utworów wywoływały podziw i niemiłkające oklaski licznie zebranej publiczności. Niemniejszym powodzeniem cieszyła się uczuciowa gra na wiolonczeli p. Pawińskiej i śpiew znanych art. opery pp. Platówny i Tarnawskiego. Akompaniowały muzykalnie pp. Śniadowska i Pawińska. **Zast.**

WIZYTACJA BISKUPA.

Radziechów. (Tel. wł.). Do Szczurowic, w tutejszym powiecie, przybył onegdaj ks. biskup dr. Franciszek Lisowski celem dokonania lustracji miejscowej rz. kat. parafii. Biskupa Lisowskiego imieniem samorz. powitał starobrodzki, a im. pow. politycz. st. radziechowski, dalej powitała ks. biskupa licznie zgromadzona ludność polska, ruska i żydowska. Naczelnik gminy w Szczurowicach Litowski powitał ks. biskupa chlebem i solą. Ks. biskup Lisowski serdecznie podziękował za powitanie, poczem udał się do miejscowego kościoła na nabożeństwo a w dniu następnym udał się w dalszą podróż do Stanisławowczyka, w powiecie brodzkim.

ZAGADKOWE STRZAŁY.

Czortków. (Tel. wł.). Nieznany sprawca strzelił onegdaj z rewolweru do przejeżdżającego przez wieś Sosolówkę Juliusza Lewina, współwłaściciela młyna w tej miejscowości. Sprawca posługiwał się prawdopodobnie „straszakiem” większego kalibru i strzelił z bliskiej odległości w twarz napadniętego, gdyż ten doznał silnego oparzenia twarzy. Zamach miał być dokonany z zemsty.

Brody. (Tel. wł.). Przez okno do mieszkania Jana Szwajdy w Komarówce, w tutejszym powiecie, oddał nieznany sprawca strza, który chybił.

Epilog zaburzeń w Batiatyczach.

FAŁSZYWE ZEZNANIA ŚWIADKÓW

Przestroga przewodniczącego, że wraz z niejawieniem się oskarżonych, zostaną oni aresztowani, poskutkowało, i wczoraj wszyscy stanęli na rozprawie.

dnia do Lwowa Zygmunta Goldberga, któremu kieszonkowiec nieznany skradł na ul. Legionów złoty zegarek z wisiorkiem. — Na ul. Słonecznej ponosił stratę złotego zegarka ze złotą dewizką przybyły z Krakowa Jakób Eiserstein. — W wozie tramwajowym linii „7” skradziono Henryki Salzmanowi, st. rewidentowi kolejowemu portfel, zawie-

rajający kartę kolejową pierwszej klasy i 20 zł. w gotówce.

— **Zakazana poczta.** Policja aresztowała Franciszka Tycholisa, pozostającego bez zajęcia, kilkakrotnie karanego, za porozumiewanie się z więźniami i podawanie im pakunków bez zezwolenia władz więziennych.

==□==

MAŁY FELJETON.

Buruś — urzędnikiem państwowym.

AUTENTYCZNE.

Onegdaj czasu, a było to przed czterema miesiącami, pewną małopolską stacyjkę nawiedziły myszy i szozury (całkiem tak, jak za Popiela). Naczelnik stacji, prowincjonalny poczołwiec zasępił się mocno. Bo jakżeż się nie martwić — myszy mogą stać się konsumentami całych jego pieców powierzonych zapasów. Zwołano radę, w której wziął udział miejscowy aptekarz i po długich debatach ustalono, że trzeba zastosować radykalny środek. Apostołem tej misji został obwołany sławny miejscowy kotek „Buruś”. Pokładano w nim duże nadzieje znając jego uczciwość, obowiązkowość i żarliwość. Wpuszczono go do zakwestionowanych przez szozury śpichlerzy. Buruś z właściwym sobie tupetem zaczął urzędować. Tepił bezlitośnie wrogów — ku wielkiemu zadowoleniu mocodawców. — Proceder ten trwał kilka miesięcy — myszy zostały prawie że doszczętnie „zmiecione”. — Ale ponieważ kot oprócz mysiego mięsa potrzebuje i innej strawy — przeto ciężar utrzymania „Burusa” spoczął na barkach p. naczelnikowej. — Ta z początku spełniała cierpliwie swe żywicielskie czynności, jednak gdy to się przedłużało, zrobiła małżonkowi scenę. „że kota nie potrzebuje, gdyż jada myszy kolegowe a nie jej własne, że i tak nie dostaje całej pensji i nie ma pieniędzy na żywienie cudzych zwierząt”. — Na znak protestu kot nie dostał normalnej strawy.

Pan naczelnik pomyślał: „Moja stara ma słusność, bo kot nie służy ani jej, ani mnie, lecz Dyrekcji kolejowej. — Któraby za brak zboża poniosła materialną odpowiedzialność”.

Wobec tego napisał do Dyrekcji kolei państwowych raport, że w gronie pracowników stacyjnych pracuje kot „Buruś”, że spełnia dobrze powierzone mu funkcje, wobec czego naczelnik prosi o otwarcie kredytów na wyżywienie kota.

Wyższe władze pochwaliły inicjatywę naczelnika, uznały słusność jego materialnych pretensyj i odwrotną pocztą poszedł do stacji dekret dla „Burusa”. Sukces p. naczelnika był zupełny, zwłaszcza gdy w dniu 31 ub. m. wraz z inną pocztą przyszła na stację lista płacy, w której obok wermistrza Kokajły widniało imię kota z płacą miesięczną 10 zł. i dodatkiem wyrównawczym za ubiegłe miesiące w kwocie 40 zł.

Tak więc funkcjonariusz stacyjny Buruś otrzymał stabilizację i pensję; jak należy się domyślać, przysługującą mu również wszelkie dodatki i wyrównanie. Po 10 latach będzie mógł pójść na emeryturę. Szkoda, że nie posiada żony, bohy dostała po jego śmierci pensję wdowia, która jej się słuszenie należy.

R. Prystupa.

NADESLANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

28.272.000 — zł.

wynoszą wygrane

w 19-tej Państw. Loterii klasowej.

LOS do 1. klasy

poleca

4474n

Kolektura

Towarzystwa Szkoły Ludowej

T. S. L. — Lwów, Fredry 3.

MARYSIA długoletnia współpracowniczka zakładu fryzjerskiego w Hotelu Krakowskim pracuje obecnie we firmie:

W. GŁOTKIN, Czarnieckiego 2.

4464n

Kronika stanisławowska.

Impenujący wiec protestacyjny. W ub. niedzielę 12 bm. odbył się na dziedzińcu przed Sokołem I. impenujący wiec protestacyjny przeciwko uroszczeniom niemieckim w sprawie zmiany naszych granic zachodnich, oraz napadom bojówek pruskich na artystów polskich w Opolu. Pierwszy przemawiał p. Niedźwiecki W., który wysunął żądanie daleko idących represyj w stosunku do Niemców. Jak zamknięcie szkół niemieckich, dzieciaków niemieckich itd. Następny mówca prof. A. Jakiel wyszedł z założenia, że winniśmy spełnić posłannictwo kulturalne wzmacnianiem naszej własnej kultury, wewnętrzna konsolidacja i praca gospodarcza, przeciwstawić nieprzyjaciółom naszym wartości niezniszczalne, tkwiące w narodzie, lecz nieludość silnie uwytkłone.

Dyr. Kasy Oszczędności Ziobrowski zobrazował odwieczną walkę polsko-niemiecką i niebezpieczeństwa, stałe grożące naszej ścianie zachodniej. W końcu poseł dr. T. Seidler, umiując zagadnienie pod katem widzenia historii, odwiecznych zakusów niemieccyzny na nasze kraje, oraz stwierdzając, że nacisk niemieccyzny wzmagal się stale wówczas, gdy słabła nasza siła państwowa, zwrócił uwagę zebranych, że koniecznością dziejową jest wywalczenie tak silnych podstaw ustrojowych, by dawały one zawsze gwarancję stałego zmniejszania tegoż nacisku wojowniczej niemieccyzny. Po przemówieniach uchwalili zebrani jednomyślnie rezolucje, zgłoszone przez p. Leszczyńskiego, a pokrywające się w treść z rezolucjami uchwalonymi tydzień przedtem na takimże wiecu we Lwowie. Po odśpiewaniu „Roty” udano się tłumnym pochodem przed województwo, gdzie złożono rezolucje p. Wojewodzie.

Dziesięciolecie oswobodzenia Stanisławowa. Komitet obchodowy Związku Poewiaków dla uczczenia dziesięciolecia akcji zbrojnej POW, w Stanisławowie, uświetnionej wspólnymi sukcesami, przedewszystkiem w zdobyczu materiału wojennego, przeistoczył się w „Komitet Obywatelski dla uczczenia rocznicy dziesięciolecia oswobodzenia Stanisławowa przez akcję zbrojną POW”. Przewodniczącym Komitetu został wybrany p. radca Salwacz, b. przewodniczący „Polskiego Komitetu Powiatowego”, pełniący w czasie inwazji ukraińskiej niejako funkcję Rządu polskiego. Komitet uchwalil uprosić o wzięcie udziału w uroczystościach, mających się odbyć w dniu 25 i 26 bm. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego i Pana Premiera Dra Światłskiego. W tym celu udaje się do Warszawy specjalna delegacja, w skład której wchodzi pp. Chowaniec, burmistrz miasta, radca Salwacz, przewodniczący Komitetu obchodowego i inż. A. Deblessem b. dowódca główny POW, w Stanisławowie. Program samych uroczystości ustalony został w następujący sposób: w sobotę dnia 25 bm. o godzinie 9-tej rano odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne z kazaniem ks. Szweða za dusze poległych żołnierzy POW, w Stanisławowie; koło katafalki w kościele i na cmentarzu przy grobie i pomniku poległych straż honorowa pełnić będą b. członkowie POW. Dnia następnego odbędzie się o godz. 9.30 msza połowa na dziedzińcu przed tut. kościołem parafialnym, przy czem uchwalono narodzić ks. biskupa Bandurskiego o wygłoszenie okolicznościowego kazania. Po zakończeniu mszy św. połowej nastąpi złożenie wieńców na grobie poległych, po czem uroczysta akademja, na którą złożą się przemówienia przybyłych gości, referat, ilustrujący historję POW, i historję „Polskiego Komitetu Powiatowego” oraz deklamacja wiersza „W hołdzie Poewiakom”, wygłoszona przez konduktora kolejowego Maćwskiego. Po akademji odbędzie się wspólny obiad.

Walne Zgromadzenie Sokoła I. Na odbytem onegdaj walnem zgromadzeniu, po przedłożeniu przez dotychczasowy Wydział sprawozdania z działalności, ze stanu robót, około odbudowy gmachu Sokoła I, oraz sprawozdania kasowego, dokonano uzupełniających wyborów Zarządu, w skład którego weszli pp.: inż. Beil Mieczysław, dr. Pollo Stefan, Przedwojewski Wojciech, dr. Raczynski Andrzej, Wittman Marcin, Wołtych Franciszek i Ziobrowski Leon.

Odbudowa teatru im. Moniuszki. Komitet wykonawczy będący uzupełnieniem Komitetu honorowego, mającego się zająć zebraniem funduszy na dokończenie odbudowy teatru obradował onegdaj, przy czem nad wyznaczeniem sposobu zdobycia odpowiednich kwot wywiązała się ożywiona dyskusja, jednakże bez żadnych realnych wyników. Sprawa więc nie posuwa się pod tym względem naprzód, ani też nie ma widoków posunięcia jej na tory bardziej realne, dopóki wszystkie pomysły nie przejdą ze sfery pomysłów fantastycznych do sfery pomysłów rozumnych. Może wyłoniony komitet ścisły zamiast długich debat, bardzo bujnej fantazji i pięknych opowieści o swej przeszłości, znajdzie rzeczywście pewne konkretne źródła dla tej tak ważnej, dla kultury polskiej na Kresach południowo-wschodnich placówki.

Święto 6 pułku Ułanów. Stacjonowany w mieście naszym 6 p. ułan, kaniońskich obchodził dnia 10 i 11 bm. swe doroczne święto pułkowe. Po mszy żałobnej 10 bm. odbył się raport poległych i żyjących oficerów i szeregowych pułku, wieczorem zaś przeciągnęła ulicami miasta orkiestra pułkowa. Dnia następnego odbył się dalszy ciąg uroczystości, w skład programu, których weszły zawody konne na boisku Sokoła, w czasie których — zwłaszcza jazda podoficerów zawodowych wzbudziła powszechne uznanie u widzów. Wieczorem dnia tego w salach kasyna pułkowego odbył się raut.

Cyrk w Stanisławowie. Bawi w mieście naszym cyrk Stanisławski, który rozbił swe namioty na błoniach przy ul. Batorego, ściągając codziennie tłumy publiczności na swe występy, zresztą wcale udatne. Tłumny udział ludności na przedstawieniach cyrku, a stała absencja na różnego rodzaju widowiskach poważnych, przedstawieniach teatralnych, koncertach, wykładach i t. d., daje charakterystyczny obraz stosunków oraz poziomu gustów większości naszego społeczeństwa.

Pokłosie święta 3-Majowego. Jak się dowiadujemy summa zebrana na cele T. S. L-n w dniu 3 maja dochodził niemal do 5000 zł., a więc przedstawia rezultaty, w porównaniu z rezultatami poprzednich lat, wcale znaczne. Ogółem uroczystości 3-majowe tego roku w mieście naszym uważać należy za dobrze zorganizowane, jedynie sprawa akademji uroczystej stanowi ciem-

na plamę w całości obrazu z powodu i słabego programu, i niezapełnienia sali widzami.

Doczekanie przyczyn tej absencji społeczeństwa doprowadziłoby do niepotrzebnego charakteryzowania specyficznych stosunków, panujących w mieście naszym od kilku miesięcy, a które dają materiał do różnego rodzaju plotek, nawet wśród najszerzszych mas społeczeństwa, niejednokrotnie zbyt uogólnianych i niepotrzebnie wyolbrzymianych.

WŁAMANIE W WYGNANCE DOLNEJ.

Czortków. (Tel. wł.). Wczorajszej nocy nieznaną sprawcy włamali się przez okno do kasy komunalnej w Wygnance Dolnej i zabrali papiery wartościowe i listy bankowe nieznanej wartości.

POŻARY W KRAJU.

Przemysław. (Tel. wł.) Onegdaj o północy wybuchł pożar w zabudowaniach Anty Bozacz w Małdanie, w tułtejszym powiecie. Spłonęły zabudowania gospodarskie i martwy inwentarz. Szkoda około 5.000 zł. Pożar powstał skutkiem zbrodnego podpalenia, o które podejrzany jest zięć poszkodowanej Dominik Podkowska. Podpalacza aresztowano.

W lesie Adama i Józefa Tyszkowskich, właścicieli dóbr ziemskich w Chlebowicach wybuchł onegdaj pożar, który zniszczył 70 morgów 1—4 leśnego zrębu grabowego i bukowego. Pożar powstał, skutkiem lekkomyślnego obchodzenia się z ogniem ze strony Antoniego Zadwórnego, formalu dworskiego.

Trzeci pożar w tułtejszym powiecie wybuchł w Dunajowie w zabudowaniach Łukasza Wincewicza. O podpalenie podejrzana jest Anastazja Czerniecka, która z zemsty dokonała podpalenia. Czerniecka została aresztowana.

EKSPLOZJA GRANATU W PIECU.

Tarnopol. (Tel. wł.). Kazimierz Szweða, zamieszkały przy ul. Wertopnej 1. 37, znalazł w ogrodzie zapalnik od granatu, a gdy go włożył do pieca, nastąpiła eksplozja, Szweða został zraniony odłamkami w rękę i w głowę. — Przewieziono go do miejscowego szpitala.

NADESLANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

KAPELUSZE

W NOWYCH FASONACH
I KOLORACH, Z FABRYK
ŚWIATOWEJ SŁAWY

**MOSSANT, VALLON &
ARGOD, P. & C. HABIG,
BORSALINO**

POLECA W OGROMNYM WYBORZE

**A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWOW, -- PLAC MARIACKI 11.**

3971n

**Projekty centralnych
ogrzewania**

KUNZ LWOW, Telefon 1—36.
Króla Leszczyńskiego 41.
n4000

=X=

Afrykańskie wyprawy myśliwskie.

Niezwykły urok ma dla przeciętnych zjadaczy chleba wyprawy myśliwskie na grubego zwierza w Afryce. Egzotyczność tych wypraw na długie lata przyozdabia myśliwych, którzy zdarzyło się pokonać w Afryce, w nim bohaterstwa, dając im możliwość opowiadania niezwykłych wydarzeń, wstrząsających anegdot lub nawet — jeśli dana osoba ma pociąg do pióra — pisania fascynujących powieści. Tymczasem, jak twierdzi jeden ze znakomitych podróżników angielskich, zamalowy myśliwy na grubego zwierza afrykańskiego, Carweth Wells wyprawy myśliwskie w Afryce mają obecnie zgoła inny niż dawniej charakter, nie dający bynajmniej sposobności do wykazania odwagi osobistej.

Zdaniem Wellsa obecne wyprawy myśliwskie na grubego zwierza w Afryce są prosto zupełnie bezpieczną rozrywką, w której mogą brać udział kobiety, a nawet dzieci. To bezpieczeństwo wypraw myśliwskich na lwy, nosorożce i słonie zawdzięczać należy samochodowi, który na nieprzebytach dawniej szlakach pustyni stał się obecnie normalnym, szybkim i wygodnym środkiem komunikacyjnym. Samochód dowozi myśliwego na każde miejsce, a dobrze opłaceni krajowcy wystarczają się o zwierza, do którego myśliwy będzie mógł strzelać bez żadnego dla siebie niebezpieczeństwa.

Wells opowiada, że pewnego razu udało mu się podjechać samochodem na odległość zaledwie kilku kroków do lwa, gdyż zapach gazoliny zabija zupełnie zapach ludzkiego potu, po którym zwierzęta wyczuwają zbliżenie się człowieka. Ku wygodzie podróżnych i myśliwych służy szereg rozrzuconych wzdłuż szlaków samochodowych namiotów — kramów, w których można dostać do zjedzenia i picia tyleż, co w każdej podrzędnej restauracji. Jednym poważnym niebezpieczeństwem dla polujących obecnie w Afryce na lwy, nosorożce i słonie są „ochoty” piaskowe. Małe te insekty, mimo wszelkich środków ostrożności, dostają się pod paznokcie, wwiercają się w ciało i składają tam mnóstwo jajeczek, z których wnet wyłęgają się młode powodując straszne swędzenie, potem puchnięcie palców i zaognienie. Jedyną radą jest natychmiastowa operacja, polegająca na przecięciu rany i usunięciu nieraz bardzo głęboko wwiercających się w ciało insektów. Drugim niebezpieczeństwem jest roznośność cielka zarazków śpiączki, mucha „tse-tse”. Szczepienia ochronne przeciw śpiączce niewiele pomagają, gdyż ukąszenie tse-tse wywołuje wtedy skutek wręcz przeciwny, mianowicie chorobliwa bezsenność.

Mała mucha i niewielka mucha są zdaniem Wellsa — jedynymi niebezpieczeństwami dla myśliwych, polujących obecnie w Afryce na grubego zwierza, gdyż rozporządzając samochodami i udoskonaloną nowoczesną bronią myśliwi zupełnie bezkarnie i bezniebezpiecznie mogą zdobywać liczne, tak na kontynencie imponujące trofea.

Do P. T. Prenumeratorów

Zawiadamy, że już rozpoczęliśmy wstrzymywanie wysyłkę dziennika tym P. T. Prenumeratorom zamiejscowym którzy dotąd nie uiszcili przedpłaty za maj 1929.

Ponowną wysyłkę pisma rozpoczniemy tylko po otrzymaniu powyższej prenumeraty.

Zwracamy przy tem uwagę, że pieniądze przekazywane czekiem P. K. O. dochodzą nas dopiero niewiele po tygodniu od dnia nadania.

Sport.

HIPPIKA.

Konkursy hipiczne 14 p. ul. jazł. Komitet sportowy 14 p. ul. jazł. organizuje w czasie Zielonych Świąt konkursy hipiczne z udziałem zamiejscowych jeźdźców na torze otwartym. Zwane kołem sportowym imprezy komitetu sportowego 14 p. ul. jazł. cieszą się dużą popularnością i niewątpliwie tym razem zainteresują miłośników sportu konnego.

Przed zawodami konnymi w Poznaniu. W d. 17 maja rozpoczynają się w Poznaniu międzynarodowe zawody konne przy udziale ekip 10 narodów. Jako pierwsza ekipa przybyli Rumuni w sile 4 jeźdźców (10 koni) pod kierunkiem gen. Cumanescu. Amerykanie przybędą we wtorek, a inne ekipy we środę. Na otwarcie w dniu 17 b. m. obecnym będzie Pan Prezydent Rzeczypospolitej, korpus dyplomatyczny, ministrowie itd. Dalsze dni konkursów: 19, 21, 22, 23, 25 i 27 b. m. Od 1 czerwca do 12 czerwca jeźdźcy startować będą na konkursach w stolicy.

ZAWODY SAMOCHODOWE W ŁODZI.

W zawodach samochodowych w Łodzi na 5 km. w kategorii wozów wyścigowych zwyciężył Szwarcstein (Bugatti) z szybkością 152,5 km. na godzinę przed Ripperem (Bugatti), Zawistowskim (Bugatti) i Liefeldem (Austro - Daimler), zaś w kategorii wozów sportowych najlepszy czas miał Cienki (Austro - Daimler) 116 km. na godzinę.

TENNIS.

Mecze o puchar Davisa zagranicą. W meczach o puchar Davisa Czechosłowacja pokonała Belgię 3:0 w Pradze, wobec czego grać będzie ze zwycięscą meczu Danja-Grecja. Niemcy pokonały Hiszpanię 3:0 w Barcelonie i grać będą ze zwycięscą meczu Irlandia-Włochy (15—17 b. m. w Dublinie). Zwycięzca meczu Egipt-Holandia grać będzie ze zwycięscą meczu Węgry-Monako, wreszcie Anglia walczyć będzie ze zwycięscą meczu Szwecja-Połudn. Afryka (17—19 b. m. w Sztokholmie).

W grupie amerykańskiej w dniach 16—18 maja odbędzie się pierwszy mecz Kanada—USA.

Francuzi tryumfują w Kolonii. W turnieju tenisowym w Kolonii, Cochet pokonał Froitzheima 7:5, 6:3, 6:4, a Lacoste zwyciężył Landmana w 4 setach.

ROZMAITOŚCI.

Z Akademickiego Związku Sportowego. Akademicki Związek Sportowy zawiada-

ma, że sekcja Przysposobienia Wojskowego zaczęła swoje ćwiczenia. — Ćwiczenia podzielone są na ćwiczenia praktyczne w terenie i teoretyczne w sali wykładowej.

Wpisy jakoteż informacje w lokalu AZS-u gmach Nowego Uniwersytetu, wejście od ul. Kościuszki nr. 9, w podwórzu na lewo, udziela we środy i piątki kierownik sekcji P. W. kol. Bolesław Dąbrowski — w czasie od godziny 7 do 8-mej wieczorem.

Treningi pań odbywają się na boisku 19 pp. na Cytaeli we wtorki i piątki od godziny 6.30 do 8 rano. — Kierownikiem ćwiczeń p. kpt. Łucki.

Uprasza się koleżanki o punktualne przybycie na ćwiczenia. Informacje udziela jakoteż wpisy dla nowostępujących w lokalu AZS-u w gmachu Nowego Uniwersytetu od godziny 7—8 wieczorem lub na boisku u kierowniczk sekcji kol. Rzechorzekówny.

Sekcja tenisowa podaje do wiadomości, że w połowie miesiąca czerwca 1929 urządzi wielkie zawody tenisowe między uczelnianymi. — Bliższe informacje udziela się w lokalu Związku lub na kortach AZS-u przy ul. Matejki — Bademich. — Będzie to pierwsza tego rodzaju impreza dla młodzieży akademickiej.

Na kortach AZS-u istnieje szatnia, w roku bieżącym nowo wybudowana dla wygodę członków. — Nowy zarząd znany ze swej energii daje pełną gwarancję, że zawody staną na poziomie wysokim pod każdym względem. Kierownikiem sekcji jest p. Janusz Dziedzieliński.

Bilans Polski na konkursach w Rzymie. Podczas zawodów konnych w Rzymie jeźdźcy nasi zdobyli 2 pierwsze nagrody, 1 — trzecią nagr., 3 — czwartą nagr., 3 — piątą nagr., 2 — szóstą nagr., i 1 — ósmą nagr.

Narodowe zawody strzeleckie. V Narodowe zawody strzeleckie rozegrane będą w dniach od 14—21 lipca we Lwowie przy czym po raz pierwszy wprowadzone zostaną specjalne konkurencje dla organizacji p. w., które obecnie odbywają swe mistrzostwa w poszczególnych OK.

AZS wystąpił ze Związku Hokejowego. Na posiedzeniu zarządu ZZ. delegat Pol. Zw. Hokeja Łódzkiego oświadczył, że sekcja hokejowa mistrza Polski, AZS Warszawa, na skutek zatargu ze Związkiem, wystąpiła z PZHL.

Nowe rekordy światowe. W Los Angeles, Indianin Chauc osiągnął na 6 mil ang. czas 29:44, bilac rekord Schrubba o 15 sek. W biegu na 100 jardów Simpson osiągnął czas 9.5 sek.

gorliwej i sumiennej pracy wymienionych sił naucz. i staraniem kierownictwa szkół wieczorek udało się świetnie i zadowolić w zupełności gości, zapraszających po brzegi obszerną salę Sokoła, którzy hucznymi oklaskami wynagrodzili młodocianych aktorów i miłutkie aktorki za ich grę pełną gracji, pełną życia i patriotycznego natchnienia. Z przyjemnością i uznaniem konstatujemy, że tat. nasze szkoły stoja na wysokości swego zadania. Czysty dochód przeznaczony na cel T. S. L.

B-n.

Muszyna. W dniu 3 maja br. podczas uroczystości obecni w liczbie około 500 osób, po referacie dr. Tokarza jednomyślnie uchwalili następującą rezolucję: „Zebrani w dniu 3 maja 1929 na uroczystości narodowej obywateli polscy w Muszynie z oburzeniem odpierają zakusy Niemców na polskie mienie i postanawiają bronić całości obszaru Państwa do ostatniej kropli krwi, tak nam dopomóż Bóg.

Wołyń. Tegoroczne święto 3 Maja wypadło na Wołyń imponująco. We wszystkich miastach, miasteczkach i osiedlach polskimi odprawione zostały uroczyste nabożeństwa, nadto zorganizowano akademie, odczyty, zbiórki na dar narodowy i zabawy.

W Łucku mszę św. w miejscowej katedrze celebrował JE. ks. biskup Szelażek. Podniósł kazanie wygłosił ks. kapelan Kwiatkowski. Defilada wojska i organizacji przysposobienia wojsk. i wych. fiz. wypadła nadzwyczaj dobrze. Dwie akademie, które urządzono z okazji uroczystości cieszyły się dużą frekwencją publiczności bez względu na narodowość.

Wołyń w dniu 3 Maja poważnie i szczerze manifestował swą po wieczne czasy przynależność do Rzeczypospolitej.

Radjofon.

Czwartek, 16 maja.

Warszawa (1385). — 12.35: Koncert z Filharmonii. — 15.35: Przegląd polityki zagranicznej za miesiąc kwiecień, wygł. dr. J. Grabowiecki. — 17.50: Koncert solistów. — 20.30: Koncert orkiestry Polskiego Radia. — 21.15: Słuchowisko: „Balik gospodarski” Zabiłockiego. — 23: Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza”.

Kraków (314). — 16.15: Audycja dla młodzieży. — 17: „Kosmetyka”, wygł. dr. Ameisen. — 23: Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Pavillon”.

Poznań (339). — 10: Uroczystość otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej. — 12.35: Koncert dla młodzieży. — 16.35: „Słuchowisko: Hallo! Hallo!”. — 20.35: Recital organowy prof. Nowowiejskiego.

Katowice (416). — 19.10: „O górach i górach”, wygł. dr. K. Żalski. — 20: „Bajki z tysiąca i jednej nocy a afgańska rzeczywistość”, wygł. dr. H. Kapiszewski.

Wilno (455). — 17.25: Audycja dla dzieci. — 20: Koncert „Cześć Marij w pieśni”.

Piątek, 17 maja

Warszawa (1385). — 12.10: Muzyka płyt gramofonowych. — 17.55: Koncert orkiestry mandolinistów. — 20.15: Transmisja koncertu z Filharmonii.

Kraków. (314). — 17: „Znaczenie szkolnych wycieczek geograficznych”, wygł. dr. W. Kubijowicz. — 17.25: „Jak mówić i pisać o muzyce i recenzjach muzycznych.

Poznań (339). — 16.40: Audycja dla dzieci. — 17.55: Koncert muzyczno-wokalny. — 20: Koncert chórów szkolnych. — 22.15: Muzyka taneczna z kawiarni „Carlton”.

Katowice (416). — 19.10: „Korzyści wymiany i rola kupców”, wygł. dr. W. Chrzanowski.

Wilno (455). — 22: Audycja wesola. 23: Spacer detektorowy po Europie.

Budapeszt (554). — 19.30: Transmisja z Opery królewskiej.

Rzym (443). — 20.45: „Paganini”, operetka Lehara.

3 Maja na prowincji.

Kochawina. Tegoroczny obchód 3 Maja, połączony z poświęceniem sztandaru Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej męskiej, dzięki inicjatywie i nieustraszonej pracy dwu jednostek obchodziliśmy uroczystość i podniosło, jak mądry dotychczas. W przeddzień odbyły się uroczyste nieszpory, a po nich ognie sztuczne z wieży kościelnej.

W dniu uroczystości o godz. 6 orkiestra Stow. Młodz. Polsk. męskiej z Daszawy odegrała po ulicach Rudy pobudkę. Następnie sformułował się pochód, na którego czele szła barwna banderia, złożona z 40 koni, utworzona przedewszystkiem dzięki p. dyr. Lekożyńskiemu z Ławoczyc. Następnie postępowały orkiestra z Daszawy, za nią Stow. Młodzieży Polskiej żeńskiej i męskiej, oraz straż ogniowa z Rudy. Strzelec z Daszawy, wszystkie ze sztandarami, za nimi młodzież szkolna i szkoły gospodarczej, następnie ludność. W połowie drogi przyłączył się drugi pochód, dażący z dworca kolejowego, z orkiestra 53 pp. ze Stryja, za którą dażyły Sokół ze Stryja, Tow. im. Kościuszki ze Stryja, Stow. Młodz. Polskiej żeńskiej i męskiej ze Stryja.

wszystkie ze sztandarami. Po połączeniu pochód podażył do kościoła na uroczystą sumę, która celebrował ks. dyrektor Salezjanów z Daszawy. Po sumie odbyło się poświęcenie, sztandar, poczem przemówił porywajaco dr. Władysław Neumann ze Stryja. Po wbiciu pamiątkowych gwoździ odbyła się przepiękna defilada.

Wszystkie domy dekorowane nalepkami TSL., chorągiewkami, emblematami i festonami. Rażąco uderzał brak nalepek na oknach sierocińca, domu gościnnego i probostwa.

O godz. 18 odbył się uroczysty wieczorek.

Ottynia. Szkoły tutejsze i w tym roku przyczyniły się w dużej mierze do uświetnienia obchodu 138 rocznicy Konstytucji 3 Maja, urządzeniem uroczystego wieczorku z następującym programem: przemówienie em. dyr. p. Jaskółskiego, przepiękny śpiew mieszanego chóru młodzieży szkolnej pod spreżystem i umiejętnym kierownictwem st. naucz. p. Rzepy, trzy obrazki sceniczne przy reżyserji pp. M. i W. Mażewskiej, Atanowskiej, p. Lewickiego i Daszkiewicz. Dzięki

Mieczysław Marja Nędzowski

Sodalis Marianus, em. starszy R. ca Skarbu

urodzony w roku 1867, zasnął w Panu po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami, dnia 15 maja 1929 r.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go maja 1929 r., o godz. 4-tej po południu, z domu żałoby przy ul. Chmielowskiego 1, 10 na cmentarz Łyczakowski, na który to obrzęd zapraszają nieutuleni w smutku żona, córki i syn.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, dnia 18 maja br. o godzinie 9-tej rano w kościele św. Mikołaja.

Londyn (358). — 20: Koncert symfoniczny.

Gdańsk (455). — 21.15: Koncert kwartetu wiolonczelowego.

Wiedeń (519). — 20.15: „Fürstin Ninetta“, operetka Straussa.

Stuttgart (374). — 20: Koncert chóru Dayton Westminster.

Frankfurt (421). — 21: Koncert symfoniczny.

Wrocław (321). — 20.15: Koncert Filharmonii.

ZAMACHY MORDERCZE I SAMOBÓJCZE

Złoczów. (Tel. wł.). W Zalesiu, w tułejszym powiecie, mieszkaniec tamtejszy, Hryńko Iwanciów wystrzelił z rewolweru zamordował onegdaj Marię Szewczuk, liczącą 25 lat. Szczukówna otrzymała postrzał w gardło i w pół godziny zakończyła życie. Bezpośrednio po dokonaniu zbrodniczego czynu sprawca w zamiarze samobójczym strzelił do siebie w prawą skroń i zgiął na miejscu. Przyczyna tego wypadku nie została na razie ustalona.

Zaleszczyki. (Tel. wł.). W rólówczyńcach, w tutejszym powiecie, Mikołaj Smutyło, liczący 21 lat, usiłował pozbawić życia kochankę swą, Wiktorję Strug i w tym zamiarze oddał do niej z uciętą karabinu dwa strzały, które zraniły ją ciężko a następnie po strzelił się ciężko w pierś. Powodem miała być odmowa: ze strony rodziców na związek Smutyły z ich córką. Zamach był dokonany za obopólną zgodą.

Z giełdy.

GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, dnia 15 maja 1929.
Dolar w obrotach prywatnych 891 i pół. W transakcjach międzybankowych notowano: Nowy Jork 889.90—890.20, Londyn 43.24—43.27, Zurych 171.70—171.80, Praga 26.37—26.39, Wiedeń 125.20—125.33, Berlin 211.40—211.50.

W akcjach ruch słabszy. Kupowano Gazy wsch. i Tespy, które wykazują nadal tendencję silną. Z papierów państw. skromne obroty, inwestycyjna.

Obroty giełdowe: Gazy wsch. 23—22.75, Tesp 35—35.50, Inwest. 106.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 15 maja. (Tel. wł.) — Dolar w obrotach prywatnych 885'50. Rubel złoty 4.52 1/4.

Dla akcyj tendencja mocna, obroty większe i żywsze.

GIEŁDA POZNAŃSKA.

Warszawa, 15 maja. (Tel. wł.) — Bank Spółek Zarobkowych 78'50, Unia 172, Herfeld Victorius 41.

GIEŁDA NOWOJORSKA.

Warszawa, 15 maja. (Tel. wł.) — Londyn 4.85 1/16, Paryż 3.90 3/4, Bruksela 13.88'50, Rzym 5.23 3/4, Madryt 14.14, Berno 19.26.

NOTOWANIA ZŁOTEGO ZA GRANICĄ.

Warszawa, 15 maja. (Tel. wł.) — Londyn 43.26, Berlin 47.10—47.30, Berlin (wyplaty na Waszawę) 47.10—47.30, Gdańsk 57.78—57.93, Gdańsk (wyplaty na Waszawę) 57.75—57.90, Wiedeń (czeki) 79.64—79.92, Zurych 377.85—379.85.

ZBOŻE.

Lwów, dnia 15 maja 1929.
Na giełdzie większe obroty w owsie po cenach niższych od ostatnich notowań. Pszenica, żyto, jęczmień przemiatowy, owies, hreczka i maki dalej silnie zniżają. Tendencja nadal wybitnie zniżkowa, u-sposobienie bardzo słabe.

Kursy ustalone na podstawie cen giełdowych: owies małop. loco stacja załadów. 26.50—27.

Kursy ustalone na podstawie cen rynkowych: pszenica kr. dw. loco stacja załadów. 46—47, żyto małop. loco stacja załadów. 26.76—27.25, jęczmień małop. przemiat. 23—24, hreczka 35.50—36.50.

Pszenica kr. dw. loco wagon Lwów 48.50—49.50, żyto małop. 29.25—29.75, jęczmień przemiat. 25.25—26.25, owies małop. 29—29.50, mąka pszenna 65 proc. 74.50—75.50, mąka żytnia 70 proc. 46—47.

Inne kursy niezmienione.

OGŁOSZENIA

Każdy numer dowodowy liczy się 20 groszy.

KUPNO I SPRZEDAŻ
12 groszy za wyraz

ZEGARKI „Zenith”, „Longines” oraz biżuterię własnego wyrobu poleca **Dąbrowski-Rozwarszowski**, Lwów, (Hotel George'a). Dogodne warunki. 4468

SAMOCHOŃD ciężarowy, okazynie do sprzedania „Piłot” Lwów, Batorego 4. 4467

KUPIE fortepian dobry możliwie najprędzej. Podać cenę i markę Admin, Słowa pod „Lubię Wielki”. 4463

LADNIE położona willa w Brzuchowicach (wies) o 11 pokojach, z morgiem parku za 3500 — Dolarów do sprzedania. Zgłoszenia pod „Wieś” do Administracji. 4458

FORTEPIAN wysokiej jakości — prawie nowy za gotówkę z polecenia sprzedam okazynie, Kopernika 25 Skienarski 4451

SPRZEDAM bezpośrednio dom, wolne mieszkanie, Winniki Franki 11, Iwaszkiewicz. 4452

BIURKO nowoczesne, orzechowe, wygodne oraz piękna szafka Biedermayer sprzedam okazynie „Lamus” Romanowicza 10. 4475

Autobusy i ciężarówki

zupelnie gotowe do jazdy dostarcza
natch-
mialst
Altschuler i Ska
Lwów, plac Maracki 6 7.
Telefon 16-17 4291

BYPIALNE, jedalnie, salony, kurortowe, kuchnie solidne poleca Miejska Wystawa plac Halicki 10, w podwórzu. 4060

SPRZEDAM kasę Nr. 2, szklarkę i registraturę, Batorego 35, parter 4—6. 4460

PIASEK do sprzedania, Janowska 134. Schwaigera rat potrzebny, Janowska 134. 3556

KAMIENICA dwupiętrowa, komfort, ogród, sprządam wkład 8 do 10.000 dol. Gródecka 89, gospodni. 4350

AUTO-Dorożki zamawiać można za opłatą niższą od taksometru, Lumen, pl. Marjacki 4, telef. 26 90.

DUŻA szerokość nadająca się na kłom, tanio sprzedam, Polczyńska 2, drzwi Nr. 7. 4137

POCZCZY, Rękawiczki, Reformy, Bebe, Kombinacje poleca **Gabryel Żywiec**, Kilińskiego 1. 3768

SAMOCHOŃD okazynie także najnowsze modele najkorzystniej sprzedaje Automobilowe Biuro Inż. Z. Braun, Tarnowskiego 7, Telefon 74 99. 4235

CIEŻAROWE samochody „Praga” Reprezentacja Lwów, Jagiellońska 7, Tel. 305 4049

FORTEPIANY, pianina Förstera są bezwzględnie najtwardsze, o najpiękniejszym tonie, Edmund Kappy, Stanisławów. 4358

PARCELE budowlane i willa 6 pokojowa z ogrodem do sprzedania. Wiadomość: Towarzystwo Terenowe, plac Marjacki 10/1 4330

DLA ROLNIKÓW!!

Żelazo kowalskie, łańcuchy, gwoździe, blachy, okucia powozów, osie olejne, drut kolczasty
F. RENTSCHNER
37 Legionów. 4466 Tel. 327.

BILETY WIZYTOWE

WYKONUJE NAJTANIEJ

DRUKARNIA SŁOWA POLSKIEGO
ul. Zimorowicza 15.

Inserujcie w „Słowie Polskim”

DROGA

Rok 19 9

Treść

Nr. 3

Bolesław Wścieklica: Zasadnicze czynniki postępu gospodarczego i ich rola w Polsce	225
Aleksander Hertz: Socjologia Vilfreda Pareto i teoria elit II	241
Stanisław Adamczewski: Niedosięgnięte oczy — Rzecz o motywach religijnych u Żeromskiego I	256
Jarosław Iwaszkiewicz: Do Karola Szymanowskiego	268
Stefan Kotulczowski: Andrzej Maurois, jako wyraziciel prądów współczesnych	270
Dr. Jerzy Korolko: Rosja dzisiejsza	288
Jose Ortega y Gasset: Atlantydy II	305
Plastyka, Konrad Winkler: Wystawa krakowskiej „Sztuki”. — Wystawa niemieckiej sztuki współczesnej. Zbiórowa wystawa Eugenjusza Gepperta	322
Książki, Boy-Zaleński: Ludzie żywi. Polskie malarstwo współczesne. Eugeniusz Świerczewski: Bogusławski i jego scena. Zarys biograficzny. Julian Tuwim: Rzecz czarnooleśna	324
Okladkę projektował Jan Kurzątkowski. — Adres wydawnictwa: Warszawa, Chmielna 33	4462
Prenumerata Kwartalna 6 zł., roczna 24 zł.	

Lokal

sklepowy i. dzielnica do odstąpienia. Zgłoszenia Biuro ogłoszeń „Postęp”, Romanowicza 10. (Dulębianki). 4346

MEBLE KLUBOWE I SALONOWE

gotowe i na zamówienie oraz przy mu e wszelkie roboty tapicersko dekoracyjne tak w miejscu jak i na prowincji 3999

PRACOWNIA TAPICERSKA WŁ. PROKOPEK

Lwów, ul. Zimorowicza L. 6. Telef. 48-25

DROGERJA

Józefa Koleżańskiego

ul. Batorego 34 a, poleca:

szczołki rozmaite, rogózki, masę podłogową, oleje i smary techniczne, środki na tępienie owadów i pasożytów. Wody sole mineralne i t. p. artykuły drogerijne gospodarcze 3697

Maszyny młyńskie,

motory, turbiny, transmisje, pasy, gurty, gaze, tokarki, siatki, druty łańcuchy, narzędzia, prasy do dachówek poleca: 4483

J. SZUMAN

Lwów, Gródecka 8. Tel. 41-47.

Fiat 503

prywatny, prawie nowy bardzo okazynie sprzedaje Biuro Inż. Brauna Tarnowskiego 7, tel. 74-95. 4442

Pompy Worthingtona, cen-

tryfugalne i inne prasy do oleju, prasy do dachówek, miazarki do betonu, motory, turbiny, obrabiarki, młyńskie maszyny poleca: 4431

„ILOT” Lwów, Batorego 4

NAUKA I WYCHOWANIE

10 groszy za wyraz.

FRANÇAISE bon accent cherche place p. vacances près Lwów Słowo Polskie (M) 4457

MIESZKANIA SKLEPY, LOKALE

10 groszy za wyraz.

W POZNANIU pokoje umebowane na czas P. W. K. przy samej Wystawie. Zgłoszenia wprost ul. Łazarzka 2a IV. p. Dr. Zofia Kleskowska. 4451

2 POKOJE umebowane, z przedpokojem i osobnym wchodem do wynajęcia Żybkiewicza 37, II. p. na prawo. Wiadomość od 3—6 4370

PENSJONATY I UZDROWISKA

10 groszy za wyraz.

HEL Pensjonat Lwowlanka nad morzem poleca pokoje utrzymaniem Zgłoszenia Kopernika 17 „Agri-cola” 4430

DYETETYCZNO-klimatyczne Sanatorium Dra. St. Domańskiego w Olchowcach, p. Sanok. Otwarte cały rok Hydroterapia — Elektroterapia z uwzględnieniem ginekologii i położnictwa. Choroby płucne wykluczone. Góry — las — rzeka. 4361

TATARÓW uroczy zakątek Karpat, bory świerkowe Kąpiele w Prudce wycieczki, słoneczne pokoje w randy wykutna kuchnia. Zamówienia przyjmują pensjonat „Willi Leśna” Tatarów. Czerwiec wrzesień ceny niższe 4377

WONICZ-ZORÓJ Pensjonat „Zolówka” znany od szeregu lat, przelicznie położony, kuchnia znakomita na żądanie jaski. Otwarty od 1 maja. Zgłoszenia Kł. z Raczyniejskich Studenck. 4205

HEL Pensjonat Chojna poleca pokoje słoneczne z widokiem na morze. Zgłoszenia przyjmują do 10 czerwca Markowska Golecin. Poznań 4469

PODLESNIOU nad Pnitem — mieszkania letnie — 2 pokoje z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość, Rynek 3, III. p. między 2 a 4-tą pop. 4455

Karwia — pełne morze

najpiękniejsza plaża. Pensjonat Przyborzyny, Kuchnia smaczna. Żądać prospektu: Lublin, Krakowskie Przedmieście 55. 4225

Jaremcze Pensjonat „Czerwony Dwór, już otwarty!

130 zł. 2 tygodniowy pobyt w pierwszym sezonie ze wszystkim bez żadnych dopłat. Pokoje nowomeblowane, elektryka, pościel. Kuchnia obfita, higieniczna. — Zjeżdżać proszę wprost do Czerwonego Dworu. Centrum obok poczty. — Pensjonat bezsprzecznie najpiękniej położony, prowadzi sama właścicielka. 4182

WOLNE POSADY

10 groszy za wyraz

NA WIES, typistkę, Polkę, inteligentną wykształconą. Całkowicie dobre utrzymanie, Pensja. Oferty do adm. Słowa pod „Podkarnacki Dwór”. 4418

CHEŁPAK, lat 16-17 do nakowania paczek zaraz potrzebny. Pożądana dotychczasowa praca w księgar-ni. Zgłoszenia Tow. Ruch. Zielenia 6. II. p. 4475

Rutynowana freeblanka

(Polka, wyznanie rz. kat.) do samodzielnego prowadzenia ochrony (przychodni) potrzebna zaraz.

Zgłoszenia z podaniem warunków adresować: Gmina Chrześcijańska, Borysław, Małopolska. 4448

POSADY POSZUKIWANE

5 groszy za wyraz.

BIURO Maczniejskie, Kopernika 22, telefon 4-43, poleca: cukierników, kucharzy, kucharki wykwalifikowane z pensjonatami, bony, gospodynie, pokojowe, służące, wszelką służbę sezonową, restauracyjną, dworską, maslową. 2795

INTELEKTUALNA starsza osoba szuka posady do towarzystwa starszej pani. Bliższe wiadomości w Administracji „Słowa P.” 4262

INTELEKTUALNA, młoda, znająca dobrze szycie i kraj poszukuje stałej posady zni także pielęgniarstwo, z dobrą i odcieniami wyjędzi, miejscowość obywatelna, Łyczkowska 27 drzwi Nr. 2. 4479

WĘDRA, młoda urzędniczka wyjedzie na leśniczkę lub do dworu na czerwiec. Zgłoszenia pod „Horskon” „Postęp” Lwów, Legionów 1. 4441

ZGUBIONO I ZNALEZIONO

10 groszy za wyraz.

ZGUBIONO indeks na nazwisko Meinsels Norberd. Łaskawo zwrócić za wynagrodzeniem do Biura ogłoszeń „Postęp” Romanowicza 10. 4459

GROSPONDENCJA PRYWAT.

20 gr za wyraz.

U-KZYKZONY Bóg podejmie wiadomość z Warszawy w Adm. Słowa. 4454

RÓŻNE DONIESIENIA

10 groszy za wyraz.

1000 dolarów poszukuje do przedsiębiorstwa dam dobre zabezpieczenie % do umowy. Oferty do Adm. Słowa Polskie pod „Zdrowe Przedsiębiorstwo” 4415

ZŁOCENIE srebrzenie wykonuje solidnie i najtaniej. Wł. Buszek, Lwów Akademicka 6 tel. 18-41. 2876

CHOROBY serca, Basedow, astma, Sanatorium „Salus” Dra Kurczyka, Kraków, Szujskiego 3995

WALNE zgromadzenie Towarzystwa polskiego emerytów państwowych, wdów i sierot odbędzie się 20 maja o godz. 10 przy ul. J. Piłsudskiego 11. 4472

POSZUKUJE się spółnika z kapitałem około 50.000 złotych do powiększenia przedsiębiorstwa handlowego, posiadającego duży lokal w śródmieściu i stałych poważnych odbiorców. Zgłoszenia do Administracji pod „Przedsiębiorczy”. 4459

Operowanie nagniotków

ul. Kr. Leszczyńskiego 24.

Nadzwyczajna okazja dla każdego

Firma „Polski Towar” Łódź, Wschodnia 31, skrzynka poczt. 208.

Wysłać na sezon bieżący komplety zawierające następujące towary:

1 kołdra watawa z czystej białej waty z podwójnym pokryciem satynowym w kolorach lila, różowy, niebieski, cytrynowy i t. p. — 1 prześcieradło białe z kantami pełnej długości i szerokości — 1 ręcznik frotte z frendzlini w bardzo dobrym gatunku — 1 koszula damska strojna w b. dobrym gatunku — 1 koszula męska kolorowa w w. różnej paski — 1 para kałesonów męskich w paski. — Celem naszym jest reklama i chęć przyciągnięcia z pomocą kupującym, ażeby nie przepłacali pośrednikom i detalistom, wobec czego postawiliśmy cenę za komplety wyszczególniony komplet ustanowić na **21.39.50.**

Za porto i opakowanie doliczamy koszt własny wysokości zł. 3. — Przy zamówieniu trzech kompletów dodajemy premię bezplatną w postaci

1 para skarpetek
1 krawat jedwabny
3 chustki do nosa, białe

Po nadstaniu dokładnego adresu wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Korespondencję prosimy kierować do biura naszego Łódź, „Polski Towar” Wschodnia 31. 4470

Telefon 64-94**L. VELTZÉ**

Listopada 54. — Projektuje i wykonuje: budowy, przeróbki — fa-sady — kanały etc. 2515

ZEGARKI, zegary, budziki, tylko najlepszych fabryk poleca znana od czterdziestu lat z solidności firma Jan Selteneich, Lwów, pl. Marjański 5. 3992

RAKIETY TENNISOWE

naprawia ang. aparatem „Weiacy” poczynawszy od 12 zł. za naciąg „ 60 gr. za strunę

J. Mikosiński 3913**Zabawki i Papiery**

Lwów, ul. Krzywa 25 (obok Akademickiej) Sprzedaje najtaniej struny angielskie i in. przybory tenisowe.

Magistrat Król. Wolnego miasta Kamionki Strumiłowej.

L. 2445/29.

Kamionka Str. dnia 11 maja 1929.

Konkurs.

Magistrat król. wolnego miasta rozpisuje konkurs na prowizoryczną posadę inspektora Policji miejskiej z poborami służbowymi do X grupy uposażenia.

Podania o nadanie tej posady należy wnieść do Magistratu król. wolnego miasta w Kamionce Str. do dnia 15 czerwca 1929.

Do podania należy dołączyć: metrykę urodzenia, świadectwo kwalifikacyjne wymagane rozporządzeniem byłego Wydziału krajowego we Lwowie z dnia 20 maja 1898, certyfikat przynależności, świadectwo zdrowia, świadectwo moralności, curriculum vitae.

4452

Burmistrz.**Przetarg ofertowy.**

Lubelski Urząd Wojewódzki — Dyrekcja Robót Publicznych zawiadamia, że w Monitorze Polskim z dnia 11. V. 1929 Nr. 108 ogłoszony został przetarg publiczny na wykończenie gmachu Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Lublinie.

Ostateczny termin otwarcia ofert wyznaczono na dzień 29 maja 1929 r. godz. 12-ta.

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Robót Publicznych w godzinach urzędowych. 4471

Gimnazjum pryw. z prawem publiczności w Kolbuszowej ogłasza konkurs na posady od 1 IX. 1929 nauczycieli: Języka polskiego z prop. filozofii, j. niemieckiego, matematyki z fizyką i przyrodznawstwem.

Wymagana pełna kwalifikacja do szkół średnich lub zezwolenie na nauczanie. Wynagrodzenie klasy VIII a z 10% dodatkiem lub wedle umowy.

Podania z dowodami i ewent. referencjami do Dyrekcji Gimnazjum do 31 maja 1929. Z Rzeszowem stałe połączenie autobusami. 4450

MIASTO OGRÓD**ZIMNA WODA-RUDNO**

9 km od Lwowa — kilkanaście pociągów dziennie.

Ziemia — najpewniejszą lokatą oszczędności
Pracuj w mieście — mieszkać na wsi
Dać do słońca, powietrza i domu własnego.

4473

Stacja kolejowa, poczta, telefon, telegraf, kąpiele stawowe słoneczne — restauracje i sklepy spożywcze w mieście.

Właściciel Stacji klimatycznej Zimna Woda-Rudno parceluje za zezwoleniem Urzędu Ziemskiego część swej posiadłości w zdrowej, pięknej i suchej okolicy obok stacji kolejowej. Pragnąc umożliwić wszystkim zdobycie własnego domu.

SPRZEDAJE PARCELE BUDOWLANE I ZUPEŁNIE GOTOWE DOMY MIESZKALNE

pod bardzo dogodnymi warunkami.

NA SPŁATY.**NA SPŁATY.**

Na budowę domów udziela się długoterminowej pożyczki hipotecznej.

Zgłoszenia przyjmuje i bliższych informacji udziela właściciel

MIECZYŚLAW ŁAZOWSKI tamże.**Ponczochy wełniane, niciane,
lekke wełny
i kaszmiry***Trwają bardzo
długo — zachowując
do końca wygląd
nowości o ile są
prane starannie,
ostrożnie i bez
gotowania***P**ONCZOCHY wszelkiego rodzaju i gatunku — grube i cienkie, gładkie i w desenie, ciepłe trykoty, koszulki wełniane niezbędne do sportów zimowych, i t.p. ubrania, jakież często ulegają zniszczeniu nie przez noszenie lecz poprostu przez pranie w sposób wadliwy!... Nitki przędzy osłabiają się, wełna nabiera sztywnej szorstkości a kolory spierają się — tembardziej, o ile jest gotowana, co istotnie jest barbarzyństwem, na które nie wolno sobie pozwalać... jak również na prasowanie zbyt gorącym żelazkiem... To są rzeczy w całym tego słowa znaczeniu niedopuszczalne... Jedynie używając Lux do prania unika się zniszczenia tkanin, jednym słowem trzeba prać w sposób racjonalny i odpowiednim środkiem. Prać przez wygniatanie w dłoniach — nigdy nie trzeć i nie wykręcać. Wełniane ponczochy, szale, swetry etc. gdy są przybrudzone prać wyłącznie w pianie Lux'u, a osiągniesz zdumiewające rezultaty gdyż ubrania trwać będą bardzo długo, zachowując do końca wygląd nowości.**PRÓBKA DARMO****KUPON.** Do firmy "Sunajt" Spółki Akcyjnej, Skrzynka Poczta 479, Poczta Główna, Warszawa. — Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Lux, wystarczającego na próbne pranie.Imię i nazwisko
Adres
S.P. 55 (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

L.P. 55-1

KRYNICA pierwszorząd. **Małopolanka** pensjonat

naprzeciw Domu zdrojowego z centralnem ogrzewaniem i wykwinną kuchnią od pierwszego maja otwarty.

4447

JAN KARCZEWSKI,

54)

BAKCYL.

(Ciąg dalszy).

Wobec tego postanowiono działać. Prezydium zjazdu stanowili: Gubernator przy Federal Reserve Bank, Bank of England i Banque de France. Sekretarzem generalnym był Chińczyk Czang - Lu, poszczególne komisje objęli przedstawiciele innych narodów. Nie tedy jednak należało podać.

Wybrali inną drogę. Przebywał przecież w Genewie sir Reginald Betsford, inicjator zjazdu. Młody ekonomista spędzał czas na podłaganie rodzajów whisky i stoickiem kontemplowaniu niedźwiedziach kształtów tubylczej ludności. Nie ulegało najmniejszej wątpliwości, że nie zdaje sobie nawet dokładnie sprawy, w jakiej części świata znajduje się w danej chwili.

Jeśli jednak bohaterski sternik załogi Cambridge, zwołując zjazd, miał być we właściwym momencie tuba, przez którą przemówił ktoś naprawdę dobrze poinformowany, dlaczego więc dziś uszy jego nie mogły odegrać roli odwrotnej?

— Tak, tylko aby zrozumiał.

Udano się do hotelu de Geneve, gdzie rezydował młody Szkot.

Był w barze, przylegającym do dancingu. Rozmawiał właśnie z paroma młodymi Szwedami, którzy w oczekiwaniu zawodów w St. Moritz zawadzili o Genewę, by przy sposobności obejrzeć instytucję Ligi.

Chodziło im o sprawę niesłychanie ważną, a mianowicie o kwestję smarów do nart i najskuteczniejszych metod treningu.

Obaj bankierzy w dniu otwarcia zjazdu mieli już sposobność poznać wielkiego ekonomistę. — zbliżyli się więc do baru i w trakcie omoktania cocktail'ów, po mistrzowsku zreszta mieszanych, zaczęli rozmowę.

Właściwie mówił mr. Aronson, Pedretti nie znał angielskiego stał więc z boku i sufłował uśmiechając się i potakując zawzięcie.

— Zapytaj go, czy jest zadowolony z przebiegu kongresu.

— O, yes.

— Mówi, że tak

— Powiedz mu że lewobrzeżne Indje powinny mu być wdzięczne za tak piękną prezentację.

— Powiedział, że bardzo go cieszy ta opinia.

— Zapytaj, czy ma zamiar wygłosić prelekcję.

— Twierdzi, że nie wie. To możli-

we. Zapytał, czego się z nim napijemy. Metropolitan czy Superieur... Gadaj przedko, bo się obrazi.

— Wszystko jedno. Powiedz mu teraz coś od siebie, bo ja już nie wiem.

Rozmowa była beznadziejna, młody baronet tak samo jak i jego współtowarzysze cierpiał najwidoczniej. Gubernator John Percy Smith wkroczył go w tę kabałę, na której nic a nic się nie rozumiał, a teraz musi wysłuchiwać spraw nad wyraz mu obojętnych. Nadomiar złego Szwedzi przeszli do dancingu, zostawiając go na pastwę tych dzikich bankierów. Spazmatyczna muzyka orkiestry rozpraszała do reszty skromny zasób jego uwagi.

Już chciał się wymówić, oswobodzić, odejść jednym słowem, gdy nagle usłyszał zdanie, które uznał, że może zainteresować jego mocodawców. Dyrektor Rubber Banku mówił:

— Cały świat finansowy oczekuje dalszej inicjatywy... Wobec ciągłych wahań kursów najbardziej palącą kwestią obecnie jest stworzenie międzynarodowej komisji kontrolującej pokrycie kruszców banków.

Tak, ci ludzie nie mówili tych słów wyłącznie dla niego, odczuł to wyraźnie. Niezdarny uśmiech znikł z twarzy baroneta.

— O, bardzo interesujące. Uważam za zupełnie możliwe zastanowić się

nad tem. Czy nie byłby pan tak uprzejmy, mr. Aronson, by podyktować mi swoją tezę... Tak — odczytał słowo po słowie — czy to miał pan na myśli... Bardzo ciekawe... Tymczasem żegnaj panów.

— Gotowe! — pisał Pedretti.

— W każdym razie coś się ruszyło, — odparł mr. Aronson.

W istocie.

Dnia następnego, około pierwszej, właśnie w chwili, gdy obaj antypodali kuzyni siadali do śniadania, rozległy się na ulicach okrzyki:

— Dodatek nadzwyczajny...

— Sir Betsford zabiera głos...

— Międzynarodowa kontrola...

— Brawo!

Boy hotelowy przyniósł mokre jeszcze wydanie nadzwyczajne „Journal de Geneve”, w którym w czternastu najbardziej znanych językach świata był ogłoszony wywiad z inicjatorem kongresu. Wielki ekonomista, dawał wyraz swoim poglądom na ustrój kredytowy świata i wyrażał opinie, że międzynarodowa kontrola pokrycia emisji walutowych może podnieść stopień wzajemnego zaufania gospodarczego państw. Ze swej strony dziennik dodawał, że projekt sir Reginalda spotkał się z życzliwą oceną czynników najniarodainiejszych.

(C. d. n.).